

Ezen lapok minden héten négyyszer, u. m. kedden, csütörtökön, pént. és vasárnap jelennek meg. **Előfizetési ár** félévre Buda-pesten házhoz-bordással 5 ft., borítékban 6 ft., postán borítékban 6 ft. ez. p. A hirtelmények minden apróbetűs hasábrészáért 5 (öt) ez. kr. fizetnek.

Vasárnap

546.

Februarius 21. 1847.

Előfizethető helyeken kiadóhivatalban hatvani utczán Horváth-házban 1834k szám alatt fordult, és minden királyi postahivatalnál. — Az ausztriai birodalomban külföldre menendő példányokat csak a bécsi császári postahivatalnál rendelhetnek meg.

BUDAPESTI HIRADÓ.

TARTALOM. Magyarország és Erdély. Kinevezések. Előleptetések. Nyugalmas. Válaszai fens. István főhercegnek a magyar kir. egyetem tanácsához, és kir. magyar természettudományi társulat második elnökéhez. Nyílt levelek Erős Lajoshoz Szabolcsba (Barátkozunk meg, de mivel? V.) Megyék: Közgyűlés Baranyában. Zágrábmege körlevele a turpályai ügyben (Folytatás) Budapesti hírbarang. A pesti testgyakorló-intézet ügye és közgyűlése. A kénégyenű beszívata mellett tett kísérlet eredménye. Külföld. Nagybritannia. Franciaország. Portugalia. Modena. Poroszország. Északamerika. Hivatalos és magán-hirdetések.

MAGYARORSZÁG ÉS ERDÉLY.

Ó cs. kir. ap. fősége báró Bedekovic s Lajost magy. k. udv. első alkanczellárt — egy ugyanehez menesztett legfelsőbb kézírata szerint — sok évi hiús és hasznos szolgálatai elismerése mellett érdemlett nyugalomba helyezni legkegy. méltóztatott.

Ó cs. kir. ap. fősége Busán Hermánt, horvátországi ültőtábla elnökét címzetes udv. tanácsosá; továbbá Ruttner Ferenczét egri főkapitán nagyprepostját címzetes püspökké; ugy szinte a nyitrai székes káptalanban a követk. kanonokokat, u. m. Greguska Istvánt nagyprepostát, Mészáros Andrást olvasó, Tordy Györgyöt éneklő, Kelecsényi Jánost örkanonokká, Sorecz Imrét székesegyházi, Uharik Jánost tencsini, Krájosik Jánost zsolnai, Vagyon Istvánt pedig gradnai főesperesokké kinevezni legkegy. méltóztatott.

Veres Márton, abrudbányai k. bányamérnök offenbányai k. főbányatiszté; Röszer Jenő kir. bányagaznok pedig alsómagyarországi k. második bányamérnök-segédéde lön érdemesítve.

A magy. kir. udv. Kamara a Bogsánban megüresült kamr. urb. mérnökség-állomásra Klobucsari Lipótot eddig nagybecsereki ideig. kamr. urb. mérnököt alkalmazta.

VÁLASZA fenséges **István** főhercegnek a magyar kir. tudom. egyetem tanácsához: „Nemes és Vitézlő Urak! Azon gyöngéd részvét, melyet f. hó 5-éről kelt feliratuk által felejtethetetlen édes atyám elhunytá fölötti fájdalom iránt tanusítottak, annál jobban esett fűi bánatos szívemnek, mennél inkább meggyógnak győződve, hogy azon elismerés, mellyel címzett uraságok részéről boldogult atyám áldásteli működését 's különösen a hazai tudományosság előmozdítása körül szerzett érdemeit méltányolva látom, meg fogja a dícsőtli emléket ezen királyi egyetem kebelében is, melly nagyszerű hivatásánál fogva egyszersmind az ifju nemzedékre oly hatalmas irányt gyakorolhat, késő időkig híven őrizni. — Vegyék hűségese ragaszkodásukért őszinte köszönetemet, 's legyenek biztosítva, hogy azon jóakaratu hajlandóság, melly boldogult atyám részéről tapasztalhattak, irántok bennem tovább élend. Egyébiránt minden jót kívánva maradok címzett uraságok jóakarója István m. k., kir. helytartó. Bécs, böjtelő 15-én 1847.”

VÁLASZA fenséges **István** főhercegnek a k. magy. természettudományi társulat második-elnökéhez: „Nemes és vitézlő ur! A királyi magyar természettudományi társulatnak irántam eddigelő tanusított hű ragaszkodásának újabb bizonyosságát látom azon bánatos részvétben, mellyel felejtethetetlen édesatyám elhunytá felett címzett uraságod által irántam kifejezni sziveskedett. — Boldogult atyámban, ki után könyeim hullani nem szűnnek, meglekblü pártolót vesztett ezen társulat ügye is, 's mit méltán lehet fájjalunk, elveszté előbb, mintsem a társulatnak még csak azon ohajtása teljesülhetett volna, hogy a boldogult iránt táplált hódolatát különösen is, mint címzett uraságod levele szerint épen készült, tanusíthatta volna. — De fenmarad bizonyára mindnyájunknál a Dícsőtli emléke, mellynek hív megőrzése által róhatja immár csak le ezen társulat is a tisztelet azon adóját, mellynek kívánt zálogát az élőknek — mint szeretete volna — megvinnie többé nem lehetett. — Részemről legszebb feladásomnak tekintem a Dícsőtli nyomodokait követni új pályámon, mellyet felséges urunk kegyelme nyitott számomra, 's mellyen címzett uraságod a társulat nevében is annyi bizalommal üdvözölt. Fogadja ezért 's vigye meg a társulatnak is őszinte köszönetemet; ki egyébiránt minden jót kívánva, maradok Bécsben, böjtelő hó 16-án 1847, címzett uraságod jóakarója István, kir. helytartó.”

D (NYÍLT LEVELEK Erős Lajoshoz, Szabolcsba. Barátkozunk meg, de mivel? V.) Ha a Jelenkori programmi független commentátora, kedves barátom (kinek elfemuttatásaiban csak a közönség egy részének száján forgó szemrehányások bágyadt viszhangját veszem észre), jobban megértette volna, a mit commentált, ugy be kell vala látnia, hogy ama „tényekben“ nyilvánvaló „siker“, melly után az ő hazai lelke 's meg nem értett programmjának szelleme so-várognak, épen azon előleges működést, azon előkészítő munkát telte szükségessé, mellyet mult levelemben említék. Ugyanis mi magyarok azon nagy hibában szenvedünk nagy részben, miszerint majd minden dolognál legnagyobb fontosságot a részletekbe, az apróságokba helyezünk, és nem azt nézzük mindenek felett, hogy mi a szellem, melly az illy dologt átlengeti 's mi a főelv, melly a kiindulási pontot képezi; a melly szellemnek és főelvnek befolyása alatt aztán az illy dolog megvitatatik és eldöntetik. Pedig ezek körül forog az egésznek sarka. Sok azt hiszi, hogy legbiztosabban ugy járunk volna el, ha minden pártorganizatiói és összeszedési törekvéssel felhagyva, neki gyűrűzünk, és arcunk verítéke között nagy rakás czikketeket irunk minden kigondolható tendőről, és azután várjuk, hogy szellemi fegyveres családunk eredményeül hova fog a nemzeti értelmesség csatlakozni, a mint a független commentátor kifejezi magát. A Jelenkori programmi commentátora itt látja rejleni a böleseséskövét. Pedig nem rejlik ebben semmi, ha közelebbről meg-nézzük.

Mert, barátom, hosszas lethargiajokból felébredvén ná-

lunk a vélemények, a mint mozogni megindultak, az ide 's tova billenés és természetes habzás között, az egymást erő tervezgetések árjában, azon legfőbb problémája a magyar politikának, hogy ország és kormány mikcsoda viszonyban kelljen egymáshoz állaniok? mi legyen a valódi alkotmányos állás most a kormány irányában? és így a pártoknak mikcsoda külön csoportozatokban kelljen összerengeni, hogy ezen valódi állásnak meg legyen felelve? Ezen nagy problémák, mondom, sok ideig egészen elkerültek figyelmünket. Régen- te a magyar politika alkalmasint a következő három szabályból állhatott: „ovakodj a németől, semmi terhet ne vállalj, és minél kevesebbet engedd a kormányt kormányozni.“ Látod, hogy ez csupa negatív. Ezen hagyományok örök- érteni, és így pártokra nem szakadva, boldog egybehang- zásban maradni mindenkivel, 's így munkálni a haza ügy- nevezett javát, igen könnyű volt. Ezen hagyományok örök- lött politikától ma sem igen tud sok közölünk szabadulni — noha már ma az tökéletesen le van járva — és ezért esik soknak még ma is olly nehezen magát egyik vagy másik párthoz csatlakozásra elhatározni. Innen van aztán, hogy van sok, ki „független“ szeret maradni, a mi többnyire annyit tesz, hogy maga sem igen tudja, mit akar, mert ha tudná, lehetetlen volna be nem látnia, mikép eszmét ugy viheti csak keresztül, ha párthoz csatlakozik; innen van, hogy van sok, ki azon áldozatokra 's gyakori önmegtadadásra, mely- lyek pártmüködés mellett elkerülhetlenek, nem igen mutat- kozik hajlandónak, hanem mindig csak „meggyőződés“ emlegeti, mi alatt meg sokszor nem fekszik egyéb, mint azon ügyeket, sem az egyik, sem a másik oldal barátságát nem kockáztatva, a kenyértörés pillanatában oda állni, hol leg- több népszerűsége és legkevesebb izgárgára nyílik kilátás. Megengedem, hogy lehetnek kivételek, de te meg azt nem ta- gadandó, hogy általában véve igazam van, és azért míg ezen eszmezsavar tisztába hozva nincsen, míg a habozás határo- zott irányok elöl, a politikai tetővázás, a párti működések szükségének belátása elől háttérbe nem szorulnak, mindaddig nem lehet a részletekben eligazodni és nem is igen érdemli meg a fáradságot. Hiszen, hogy példával világosítsam mon- dasomat, ha áll az, mit némelyek közöltek a kormányra ráfogni akarnak, hogy t. i. ő azzal, miszerint ezen haza ma- gyar és alkotmányos akar és tud maradni, még maig sem barátkozott meg, világos, mikép ha ez valóban áll, az ősz- szes erőt és a had derekát, alkotmány és nemzetiség napon- kint fenyegető veszélytől megmentésére kell egyedül fordítani; világos, hogy a nemzetnek jogai iránti lázas fél- tékenységét, az elmék ebből származó örökös izgatottságát meghiggadni, nyugpontra eljutni engedni egy pillanattig sem szabad — és ez esetben a ti ellenzéki politikátok volna jó; — ám- de haladási politikátok még így is rossz, mert ha áll az, hogy a kormány így gondolkozik, így megfoghatlan, mikép vélhe- tettek, hogy közös alap hiányában vele alkotmányosan ha- ladni, vagy tőle csak illy szellemü engedélyeket is kiynyeni lehessen; tehát egészen közönyös is, hogy miből állanak azon haladási részletek, mellyekből, illy állásban a dol- goknak, ugy sem lehet semmi. Ha ellenben, mint elvarátim és én hiszszük, az áll, mikép a kormány teljesen megbarát- kozott azzal, hogy ezen haza alkotmányos és magyar akar és tud maradni, ugy a mi conservatív politikánk a jó, mert közös alapon állván a kormányval, a haladási feladások iránt vele szűkséges és nélkülé lehetlen eligazodások le- hetőségét magában foglalja; de azért ebből sem az követ- kezik, hogy a haladási részleteinek a főelvek megállapítása felett nagyobb becselt kelljen tulajdonítani. Midőn tehát azt láttuk, hogy azok, kik meggyőződésünk szerint rossz politikát elriasztva háttérbe szorították 's a haladás alkalmait elszalasz- tották, a feladás nem az volt: elmélyedni a részletekbe, el- lenünk ezek körül elkövetett hibáikat mutogatni előlege- sen fel, vég és ezél nélkül tervezgetni nagyobb részt ollyan- okról, mikre Isten tudja legjobb esetben is mikor fog a sor kerülni, és e mellett azt, mi legfőbb és most legszorítottb szűkségű, részünkről is háttérbe szoritani, hanem ellenke- zőleg az volt a feladás: a háttérbe szorított elvrokonokat felkeresni, felbátorítani, a közönyösöket feliztatni, minden létező conservatív elemeket összegyűjteni, nyomatékokat a közéletben belévetni a mérő serpenyőbe, ezen működések „sikereit tényekben“ láttatni velök, és így nekik elméleti- leg és egyszersmind gyakorlatilag megbizonyítani igye- kezni, hogy épen a haladás érdekében nekik kell rajta lenniök, miszerint tulsulyra ők vergődjenek, mert az el- lenzéki politika — mellynek javulásához semmi remény, tényekben semmi siker — már kiindulási pontjában, már gyökerében hibás és tévesztett, miből aztán azt, hogy a részletekben sem boldogulhatott és minden lépten záto- nyokra fenekelt, mindenki, mint természetszerű következteté- sül, könnyen abstrahálhatja amugy is magának. Ezen küzdelem szellemi fegyverekkel folyt, a nemzeti értelmesség többsé- gének megnyerésére volt számítva, és annak okadásokból származó meggyőződést költeni törekedve, csatlakozását ezen feltétel alatt vette igénybe, habár a Jelenkori programmi független commentátora ezt kegyesen megengedni nem méltóztatik is. Fogja e „siker tényekben“ követni ezen küzd- meket már most és ott, hol azok legjelentékenyebbek, t. i. a törv. hozás téré, — noha erősen reményem — de bizonyosan nem tudom, mert meglehet, hogy még egy 1843ra van szűk- ségünk, hogy a tapasztalás tanúságát elvégre ellenállhatla- nok legyenek; de annyit tudok, hogy az ollyan commentá-

torféle politikánál, mellynek jelszava „sem kormány mellett, sem az ellenzékkel“ könnyebb ugyan nem igen lehet, kivált mikor két párt áll egymással szemközt, mellynek mindket- teje működéseinek folytában már bizonyos súlylyal bír, és egymás irányában természet szerint feszült állásban van, mert illyenkor igen magasztosnak tetszhetik a békéltetőnek, a párti tulságokat mérséklőnek szerepe, melly a részrehaj- latlanság köpenyét vállára véve, supremus arbiterként aztán a mérőserpenyőt tetszése szerint jobbra vagy balra billentetni véli; — nincs, mondom, az illyen politikánál könnyebb — de igen is van korszerűbb és szükségesebb a jelen pillanatban, és ez azon politika, melly oda munkál, hogy elvégre vala- mély határozott, és érthető főirányzat alapjára fenekeljen le a nemzeti értelmesség erősebb része, mellyből mint egye- temes kiindulási pontból, biztosan lehessen kiindítani, és oda ismét visszavezetni a részleteket. A kérdés tehát vég- elemezésben az, hogy mi legyen ezen főirányzat? Ez véle- ményem szerint nem lehet más, mint egy, (hogy a Jelenkori programi sazaival éljek) „adott viszonyainkat“ jónakul számba vevő politika, melly (hogy ismét a Jelenkori sazaival éljek, melly mondom „soha szem elől nem tévesztli, hogy gyorsabb kifejlődés csak egy föltétel alatt lehető, t. i. ha nemzetünk a birodalmi kapcsolat méltányos igényeivel, a birodalmi kormány pedig a magyar alkotmány jogos követé- léseivel állandó frigyét köt, és teljesen kibékítetik.“ Ugy van „állandó frigyét köt és kibékítetik.“ Perse, de hol van frigy és kibékítés, közvetítés és közbenjárás, szóval eszköz- lés nélkül? És ha nem békült volna is ezekkel még ki a kor- mány, ki legyen ezen közvetítő és közbenjáró? Ti-é, ba- rátim, kiknek semmit számba nem vevő politikátokat, már eleget volt szerencsém elemezni? Vagy talán a Jelenkori programi által teremtetni ohajtott közbelső párt, melly ma- ga sem tudja mit kell ellenzeni, mit conserválni? Vagy végre mi, kiknek politikai hitvallásunk az, hogy alkotmá- nyos haladásunk legelső és legszükségesebb kelleke egy lábraállított kormány, melly a törvényhozási és közigazga- tási térer vele főirányzatilag összevágó többségre, 's ennek segélyével eszközölt törvényhozási sikerekre támaszkodj? Kérdelek magadat is, hogy ha valóban szűkség van ezen ál- landó frigyre és kibékítésre, vajjon ki fogja azt eszközteni és létrehozni? és vajjon hiszed-e komolyan, hogy az nek- tek, ha eddigi politikátok mellett maradtok, valaha siker- rülhet?

Minő ezekből én azt vonom ki, hogy a politikával foglal- kozó embereknek ma nem az feladásuk, Jeremiásnik a fe- lett jajtati, hogy a pártok egymás leggyőzedsére keserü har- czot folytatnak, 's attól feltételezni a dolgok jobbra fordul- tait, hogy ebben ki fognak majd fáradni, mint ezt a Jelen- kori programi teszi, hanem ellenkezőleg az a feladás: oda hatni, hogy el végre győzzön az elméletileg jobb és gyakor- latilag hasznosabb főirányzat, és e szerint tétova, kapkodás és határozatlanság megszűnén, meg legyen nyerve a szilárd alap, mellyre állani és mellyről a dolgokat tényekben nyil- vánuló siker reményével 's biztosan intézni lehessen. Nem öszvevarni az ollyan elemeket, mellyeknek egymással politikai elvrokonságuk nincs, hanem elkülöníteni szűkség azokat egymástól, hogy önelveik győzelmeit becsületes küzdelemben vihassanak, és e közben szétszégblől is, okosságblől is megtanulják, egymás kölcsönös politikai irányzatait respectálni, véleményeiket kölcsönösen tür- ni, a politikai elágazásokból származó surlódásokat a társadalmi életre nem vinni által — szóval: másokban is tiszteletben és becsben tartva azon szabadságot, mely- lyet magunk számára követelünk, minden nemei között a szolgaságnak egyet sem utáni inkább, mint azt, mellynek járma alá szenvedéleiknek türelmetlensége szokta a gyarló embert görnyeszteni. Azonban az alkotmányos érettség illyen fokához csak küzdelem és politikai párt-tusák között szokik az ember, mert ezeken kívül nincs tárgy, mellyen az magát gyakorolhatná, és kellőleg kiképezhetné. Politikai elveket képviselő iskolákra kell szabatosan szűkszakadnunk, barátom, be kell látnunk, hogy ez alkotmányos fejlődésünk és érettsé- günk öregbítése érdekében elkerülhetlen, de nem kifárad- nunk kell az elveink győzelme utáni küzdelemben. Ekkor szent és kész a béke közöttünk, mert ha ezt beláttuk, belá- tandjuk azt is, hogy egymást viszonyosan türnünk és nem üldöznünk kell, mert egy hazának fia vagyunk, szabadok véleményeinkben, szabadok tehát abban is, hogy azok dia- daláért vállat vállhoz vetve küzdhessünk.

Főirányzat tehát, kedves barátom, mindenekelőtt, és nem a részletek! Emlékezzél vissza az 1843ki országgyűlést megelőző időszakra. Vajjon nem volt-e minden függő kér- dés megvitatva, a mit nálunk így nevezni szoktak, vagy legalább nem volt-e hírlapilag keresztül-kasúl vezérezik- keztve? És mi volt az eredmény? Semmi, mert el volt té- vesztve a főirányzat, vagyis inkább olly főirányzat körül történt, habár reményem szerint mulandólag, a megállapo- dás, melly az „adott viszonyokat“ nem vette számba, szóval: nem volt homogén azon elemekkel, mellyekkel együttl akarta volna a haladást eszközteni.

Jól tudom én kedves barátom, és oda vágnak enmagam legforróbb vágyai is, hogy ezen hazában sokkal szélesebb alapon kell felvirulni az alkotmányosság fájának, mint a mellyen azt ma silyleni inkább, mint díszleni látjuk. Sokkal többekre kell árnyékának kiterjeszkedni mint ma, a politikai jogokban számosabbaknak kell részesíteni, a terhekben pedig részesülni mindenkinek. Jól tudom én mind ezeket, és

soha tollhoz nem nyúlok, ha nem elrendíthetetlenül bennem azon hit, hogy „adott viszonyainkban”, és ezeket soha szem elől nem tévesztve, mind ez bekés uton, és convulsiók nélkül, valóban el is érhető. Nem elavult vagy az idő folytában indokait veszített, és így a haza érdekében már nem szükséges kiváltságok fenmaradásaért vagy ilyenek védelmére emeltem fel annyiszor, gyöngé, és annyiszor meg nem hallgatott szavamat, hanem feleltem azért, hogy emlékeztessék azokat, kik felejtani látszottak, miszerint a jobb állapothoz, hova eljutni akarunk, csak hosszabb átmeneti stádiumokon keresztül juthatunk el, melyeknek soha azon alapot nélkülözniök nem lehet és nem szabad, melyen feneklik végelemzésben a társadalmi állapotok javításának minden lehetősége, tudniillik a törvényeknek és a végrehajto hatalomnak tekintélyét. Azonban, hol van az utóbbinak, a hol nincs és nem áll részen nagy száma a honpolgároknak, készen arra, hogy azt, azok ellen, kik nem tartanak tiszteltben vagy ítymálnak, védje, őjja és biztosítsa? Képezhetőnek, fejleszthetőnek hiszem én alkotmányunkat, sokra meg vagyunk érve már is, hiszem hogy még többre is meg fogunk érni — a polgári szabadság szép sommáját meg fogjuk bírni, de csak úgy, ha a rend hasonló sommáját elbírn meg tanuljuk. „A jó maga kellő idejében csak egy jól rendezett háztartásban lehetséges” — rendezett háztartás pedig — a polgári társadalomra alkalmazva e fogalmat — csak ott van, hol tekintélye van a kormánynak — tekintélye végre csak ott van, alkotmányos formák között, hol a szükséges átalakítások processusában képes főszerepet venni, és azokat formulázni — de hogy ezt tehesse, többé ré van szüksége.

Es itt vagyok ismét azon themánál, melyet már annyiszor tárgyaltam — és a melyet az ma tovább nem is untattak, hanem elhallgatók, hogy egy utolsó levélben sommáztam adjam az ezen egész vitából felmerülő csekély tanulságnak — ha ugyan is eléggé engedékeny leszesz, hogy ezt megengedjed, némi jutalmul azon fáradságnak, melyet hozzá intézhetve szavait, mindig valódi élvezettel vesz magának régi barátod Dessewffy Emil.

Megyék

BARANYABÓL. Képzelnék egy napot, mely a természet törvényét felejtve, gyászos alkonyat kezdődött, és örömráddal a hirtelen képzelnék egy napot, mely az aggodás rémfelhő közti enyészettel fejegetve tűnt fel, — és díbor sugár közt életadó reményben áldozott le: ilyen volt napunk akkor, midőn f. hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartottunk; midőn gyász- és öröm-ünnepet egyszerre ültünk; midőn megyénk kék és rdeei öszvegyültek azért: hogy kölcsönös szemtanúi legyünk azon erelmeknek, melyek a hon legerősebb oszlopának elporhanyodta után, egyszerre, és a kijelölt nagy reménynek elibe, sötét gyászlepel és örömhajnal-sugar közt az emberi egész valót levették, és mindjárt reá föllétek. — Elnöklő főisp. helyettes ő mlga üdvözölve bennünket, bus hírnökökint tudatá velünk hivatalosan édes hazánk azon nagy veszteségét, melyet elfelejtetlen nádorunk József főherczegnek örök létre szenderülte által szenvedett; tudatá velünk, hogy nincs többé azon nagy férfi, kinek mint 50 évi mentorának és 71 éves nesztorának, e teremből csak imént készült a haza egész népével, és így Isten szavával egy nemzeti öröm-ünnepet, hálásan teremteni, nagyszerűen megülni, — felkérve a rket: hogy a sz. vallás és vigasztalás malasztos balzamával enyhíven veszteségünk-szerezte sebeinek fájdalomt, először is engesztelő áldozattal kérelvén a dicsőültnek nagy hamvait, egyszermind alázatos felirással tudassuk keblünk osztozó fájdalomt a dicsőült nagy elhunytunk kesergő özvegyével, és főval kedves reményünkkel István főherczeggel. Ezekután az egész gyűlés a székes egyháza ment: hol nmgu megyés püspök az élet és halál urának bemutatván a vérdélküli engesztelő áldozatot, a „Libera” alatt megkondult a borzasztó bus hang-adásra ez alkalommal megtanított torony nagy harangja, mint viszhangja a hívek kebleiben rejlt mély szomornak, — megválhatlan fájdalomnak. — A megye házához a gyűlést folytatandók ismét visszatérvén mindenek előtt felolvastatták ő felségének a nmltn helytartó-tanács utján érkezett azon legkegyelmeseb intézménye, miszerint felejtethen rokona, tanácsadója József főhgy Magyarországnádorának elhunytával, — annak fiát István főhgyt a legközelebbi országgyűlés által választandó nádorság betöltéséig Magyarországn helytartójává legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. — A végetlen fájdalomnak hártalan örömmel felváltása által keletkezett élvezet csak érezni lehet, de kimondani embertől megtagadtattott; így éreztünk mi is, és pedig éreztünk azért, mert a fejedelmi nagy ajándékban, az elhunyt atyának erényei és érdemei folytatását, mert abban a haza szülöttét, mert abban az 1838ki martiusi vésznapokban felavatott emberi szeretet példás hőst reménylünk, ismerjük és szereljük. — Az általános öröm azon határozatot szülte, hogy ő felségének köszönő, az új helytartó ő felségének pedig üdvözölő felirás tétessék; továbbá országgyűlési követi utasításul rendeltük: hogy a nemzet általi nádorválasztási jognak épségben fenntartása mellett, István főhgy, mielőtt a felségi kijelölési levél felbontatnék, Magyarország nádorának és lasztassék meg. — Ezekután az időközben érkezett felsőbb kegy. intézvények, és egyéb hivatalos levelekre kerülvén a sor, megemlítendők a következők. — A nm. helyt.tanács tudósít, mikép megyénkbe az illetőségén túl meg egy félé század lovas katonaság ellátás végett azért tétetendő át, mivel megyénk a többi közt e mostoha évi termésben áldottabb a többinél; melynek nyomán: ámbár megyénk sem dicsékehetik bősséggel, sőt az inség előjelei több helységben igenis sűrűen jelentkeznek; ámbár továbbá adózónépünk megfeszített erejének tulajdonítható csak, hogy S év elfolyása alatt a folyó adón kívül még 108.000 ft hátramaradást is leltisztáz, — és ezekből következtetve, ha hogy előbbi so-

moru pangásába visszalökni nem akar, inkább kimélt és elismerést igényelhetne; mégis, nehogy a közigazgatás a már tett rendelkezések mellett akadályt vagy hátramaradást szenvedjen, elfogadjuk a rendelt katonaságot, de azon nyilvános óvás és fenntartással, hogy a kir. kincstár szerző áron a veszteséget annak idejében kipótolja. — a katonaságot pedig — szünvén a szükség — ismét fölünk elszálltassa. — Zágráb panasza a felett, hogy a turopolyai gróf hivatalától felfüggesztetett; valamint a többi erdélyi megyéknek a részek visszakapcsolatása érdemében küldött, s a dolgot felfüggesztetni kért levele, — az országgyűlési tárgyakkal foglalkozó választmányának véleményezés végett kiadatott. — Takarékpénztárunk kelte napjátóli sikerdus működéséről szóló örvendetes jelentése következtében a nm. helyt.tanácsot már ezuttal harmadizban megkérni határoztuk, hogy a felterjesztett szabályok kinyomatását kegyesen megengedni méltóztassék. — A gyűlés 3 napig tartott, jövő martius 15-ö napján rendez évenyedes közgyűlésünk leend. M ó u s.

ZÁGRÁBMEGYE KÖRLEVELE A TUROPOLYAI ÜGYBEN. (Folyt.) Ha már most a felhozott s a turmezei bizottsági ügyben Zágrábmegyéhez érkezett hét udv. rendeletet az ezekre vonatkozó megyei határozatokkal, aztán ugyanazon megyének legfelsőbb helyre felterjesztett három ellennyilatkozatával, valamint a rrdék egész tényleges eljárásával öszvehasonlítjuk, akkor e megyének a többi megyékkel közölt utolsó ellennyilatkozatának imez állítása: „hogy ámbár Zágrábmege minden, a turmezei bizottsági ügyben kibocsátott udv. rendelkeznek tartozólag engedelmesséket, a kir. biztosnak pedig a megkívántó segélyt megadá, s általában az ez esetben legfelsőbb rendelkezések értelme ellen semmit sem követelt el, mégis a magyar kir. udv. kancelláriától önkényesen kiszabott rendreigazítást s megrovást szenvedett, és ezen törvénysértés által valamint az alkotmányos állás, egy a megvét mint köztörvényhatóságot illető tekintet megsértetett” — egyáltalában alaptalan s nincs okadatolva. A dolog mivoltának híven kifejtett tényleges előadásából látuk, hogy a nemes megye nem minden, hanem egyetlen egy udv. rendelkeznek közvetve vagy közvetlenül még csak távolról sem engedelmesséket, miután azokra részint nyilvános pátrészrehajlással s a vizsgáló-bizottság késleltetésére czélzó remonstratiókkal felett, részint pedig mivel azokat egyszerűen tudomásul vevén s minden további figyelembevétel nélkül hagyván haszontalanokká s hatánnküliekké tevő s ezáltal az erre következők roszalásokra okot adott. — Továbbá, a ki a felhozott hét udv. rendelkezést a megyének ez esetben egész eljárását elfogulatlanul öszvehasonlítva, sem az alkotmányos állás megtámadása, a törvény és jog önkényes megsértése feletti panaszokra okot nem látand, sem azt nem találandja megfegjethetőnek, miért panaszokodik a megye az őt illető tekintet mellőzése s nem érdemelt rendreigazításokért. Sőt mi azt hiszszük, hogy minden elfogulatlanul, a fentelbi öszvehasonlításból következtetett nézetünket osztandja: miszerint a magyar kir. udv. kancellaria, hogy a legfelsőbb rendelkezések a megtagadott engedelmességet megszerze, soha éles és hatályos eszközöket nem használ, hanem mindig ovasol türelemmel az intés szelid eszközét, a koronás főnek tartozó tisztel és hűségrei hivatkozást, és a legfelsőbb rendelkezések iránt makacsul folytatott ellenszegülés végre ki nem maradható következményei megemítését használja. — Azonban nem tartjuk szükségesnek többet felhozni, hogy mindenki maga megfegjelteszen ezen kérdésre: vajjon az itt felvilágosított s ő felsége valamint a megyék előtt serelemkről panaszokodó ellennyilatkozat azon állítása, miszerint Zágrábmege minden ez esetben legfelsőbb rendelkezések engedelmesséket — alapos-e vagy nem, s ennélfogva vajjon a későbbi udv. rendelkezésekben foglalt roszalások mint a magyar kir. udv. kancellaria önkényes törvénysértései, vagy pedig a megye eljárása által igazolt s így érdemszerintiek-e vagy nem?

Következik most a zágrábmegei jelenleg Magyarországn körzó remonstratio kritikai felvilágosításának második része; t. i. azon kérdés megfegjtése: mi eredete s oka a Turmezében működő kir. biztosnak, milly eljárást követett, s milly intézkedéseket tön a biztos, hogy kötelezőnek megfegljen, s vajjon ez intézkedések s azon kir. udv. rendelkezések, miken amazok alapultak, a turmezei gróf által kötelezős szerint megtartatnak-e vagy nem, s ennélfogva a turmezei grófnak legfelsőbb helyen eleinte kimondott, végre csakugyan elhatározott hivatalától felfüggesztése a kir. biztos állítólagos magángyűlöletének s a magyar kir. udv. kancellaria önhatalmaskodásának, vagy pedig a felfüggesztett turmezei gróf következetesen bebizonyított makacsodásának tulajdonítandó-e. Mi a turmezei bizottsági ügy történeti előadását legalkalmasnak találjuk e kérdés tisztába hozatalára —

Mintegy két év előtt több turmezei nemes községi ülnök az illető országhatósághoz folyamodást nyújtott be, melyben különféle rendeltetések s visszaélésekről, mik a turmezei gróf hivatalaskodása alatt esüsztek be, panaszokdottak, s e részbeni orvoslásért könyörögtek. Az akkori bán, kihez eféle folyamodások intézettek, felhatalmazta D. S. kerületi ülnököt, tegyen ez esetben vizsgálatot. E vizsgálat eredménye legfelsőbb helyre terjesztvén nem találtatott kimerülőnek, s annál fogva K. J. bánzéki ülnök, új, alapos vizsgálatot végezt kir. biztossá nevezetett ki. E legfelsőbb kinevezés nem volt szerencsés a turmezei gróf tetszését megnyerni s befolyása által oda vitte a dolgot, miszerint Zágrábmege aziránt egy saját előterjesztésben legfelsőbb helyen panaszokdott s a kinevezett kir. biztos ellen többféle vádakot emelt. Miután azonban imez ellenészrevételek 1846. jan. 16ai udv. rendelet által érvényteleneknek nyilvánítottak, a biztossági vizsgálati rendes folyamába jött, melynek folytán a kir. biztos egy iratot intézett a turmezei nemes községhez, de annak

ezen nemes község ügyeit vezető gróf befolyása következtében eredménye nem volt, miután a kir. biztos semmi választást nem nyert. E hallgatás miatt ujjlag irt kir. biztos ur a nevezett községhez s tudósítatni kívánt, milly eredménye volt előbbi megkeresése tárgyalásának. Erre halogató válasz érkezett, melyel egyszermind a turmezei gróf mintegy gúnyul a helyett, hogy az illető határozat kívánt közlését kézbesítné a kir. biztosnak, ellene legfelsőbb helyre terjesztett s később a turmezei község által valamennyi magyarországi megyével közölt, vádfelirást küld meg neki azon hozzáadásal, miszerint Turmezében határozott hivatalorák sem felállítva, sem szokásban nincsenek, s nem is találkozik senki, ki a kir. biztost a levéltárba kísérené. — E szerint, hogy a dolgok illy állásánál a kir. biztos hiába ne menjen Turmezőre, levélben különösen kijelélé a turmezei grófnak a mart. Gaig neki megküldendő okiratokat; azonban e megkeresés valósitása helyett a turmezei gróf 1846. mart. 26ára közgyűlést hirdetett; de a kir. biztos ekkor sem juthatott céljához.

Miután a vizsgálat e megakadályozása legfelsőbb helyen tudomásul vételett s ennek következtében a turmezei grófnak úgy mint a többi otlevő hatósági tisztnek szoros engedelmesség tétetett kötelezősüül, a gyűlések további tartása pedig a kir. biztos előleges tudta nélkül elfilátott, és miután rövid idővel ezután ime legfelsőbb elültás nyilvánosan szándékos mellőzésével mart. 26án a gyűlés mégis megtartott s ezáltal további hasznalás eszközöltetett: a kir. biztos legfelsőbb megbízatásból 1846. jul. 26án mint előre kitűzött határnapon Turmezőre ment; de miután több órai szóváltás után az irományok áttekintése meghusítottatott, a dolgot be nem végezve ismét vissza kelle térnie, mire jul. 28át, mint azon napot, midőn a vizsgálat felvételére Turmezőben ujjlag megjelenik, köztudomásul adta. Amint már most a kitűzött napon valóban megjelent, némely okiratok megtekintése csak föltételesen engedteték meg neki, azok pedig, miket áttekinteni kívánt, megtagadtattak tőle; a kir. biztos tehát másodsor is eredmény nélkül tért vissza, s mindezen, a vizsgálat folyamát késleltő akadékoskodásokat legfelsőbb helyen följelenté. Amint erre egy újabb udv. rendelkezésben a turmezei gróf s mindazok, kik makacsodásában részt vevének, hivatalától felfüggesztéssel fenyegettetek, a kir. biztos levélben értesíté a turmezei gróft, miszerint ő a ráruházott működés végrehajtása végett az illető okiratokat megtekinteni kívánja; mivel erre semmi feleletet nem kapott, ellenben pedig tudomására jött, hogy ugyanazon év sept. 14-én Turmezőben közgyűlést tartott, újra irt a turmezei grófhoz, hogy a megtartott gyűlésben előbbi írása feletti tanácskozás eredményéről értesíttessék, de a turmezei gróftól azon nevelés-ge választ nyeré, hogy írta a közgyűlésben felolvastattott. A kir. biztos e felelettel természetesen meg nem elégedvén előbbi iratai tekintetbevételel egy új iratban azt kívánta, hogy készítsessék egy okirati lajstrom s neki minél előbb küldessék meg; mire azonban a vizsgálat halasztására czélzó nyilvános szándékkal az választatott, miszerint nem szükség a lajstromot elkészíteni, mivel a meglévő minden időben meg lehet tekinteni. Hogy a folytonos kitéréseknek vég vettessek s azon okból, mivel Zágrábmege a bizottsági eljárás folyamát minden módon akadályozni akarván egy választmányt a végből nevezett ki, hogy a kir. biztos irányában ellenőrkdjék, a kir. biztos mindezekről legfelsőbb helyen jelentést tön, s mivel azonközben a tanuvallomások akarta kihallgatni, felszólította a turmezei gróft, miszerint oct. 16án az általa kihallgatandó tanukat állítsa elő; de az idezett tanik közül csak három jelent meg, kik közül egyik nagyothalló lévén, alkalmatlan vala, a többiek pedig nem is jöttek el, s így a vizsgálat felvétele ez alkalommal is szándékosan meghusítottatott. (Vége köv.)

BUDAPESTI HIRHARANG. Liszt Ferenc hazánkiától a Honderü érdekes cikkelt közöl, mely szerint jelenleg Kiewben ad hangversenyeket a nagy művész s jeles emberbarát, onnan pedig Odessa felé Konstantinápolyba ránduland. Kiváncsiak vagyunk, mikép fog művész hazánkiá majd a három hölgyre hatni remek játéka által, s reméljük, hogy Pestre jöttekor hallunk tőle egy pár érdekes kalandot, mikről beszélt irni előre is nagy készséggel ajánlkozunk. — Jules Janin a nagyhírü parisi tárczairó a Honderü tulajdonosát arany íróttal ajándékozta meg némely leveleiert, melyek Liszt Ferenc mult öszi utazását tárgyalják. — Egy külföldi lap azon megjegyzezté teszi a magyar tudós társaságról, hogy tagjai igen sokat gondolkoznak, azaz rendkívül tudósak és munkások, mivel magánmunkálataikról szóló hivatalos tudósításában az akademiának, neveik alatt egy se reg gondolatjelt láthatni. — A nemzeti színházban rég nem láttunk új eredeti darabot, de ezért nem kell senkire nehezeltetni, mert most többnyire ónos levén az idő, természetes, hogy elbukástól féltek az illetők, s azért maradtak el az ujdonságok. — Színházat említvén, nem hagyhatjuk érintetlenül azon hírt, mely néhány nap óta szállong, hogy t. i. husvétől kezdve a belépti díjak ismét magasabbra fognak emeltetni, de aztán kárpótlásul több szellemi és anyagi javítások történnének. Igaz ugyan, hogy most kedvezni látszanak a német színészeti körülmények az illy árfeleléseknek, de ne feledjük, hogy a közelgő nyári időszak illy kísérletre épen nem alkalmas, és hogy a német színház leégte őta a mi színházunk közönsége teljességgel nem szaporodott; volt azóta már többször félig telt szintermünk is, melyben egyetlen szokatlanabb arcot sem láhattunk. Ellenben az áremelés, bármilly csekély legyen is aránylag, mindig óriásiilag emelni szokta a közönség követelésit, és ki bírja előre kiszámítani, meg tudunk-e majd azoknak tökéletesen felelni? Ha pedig még egyszer kivaditjuk közönségünket a színházból, bizony bajos leend azt ismét oda visszaédesgetni, főképp, ha majd a német színház ismét megnyílik, s az usjag ingerével, még kisebb belépti díjjakkal fog velünk versenyezni. Mi tehát minden áremelés veszélyesnek

tartunk; úgy legalább nagyobb masságo bérszűnőkat is öröszünk csak nekünk meg majusban Most jelt tartalma ras. — E említté egy fölve furosa ki hallott ma dá kedve nia, honn kás szeri vált, a fé hogy az lánál tá alatt, me birt elmo ragadja i mondani A barna a vasutho nyíltatott deses bar kasan meg ezen jám volt. Elm öltözve s kell lenni hogy ott dos arszk gondosan pillanta n ügyre vet tések, g Megszólít s a férfi vácsoráln czokat meg meglepet fácsánt n külték, m nélküli s Bizonyos a légszes oldalan e mert küld férfiak ne lapokat a tása előtt ök, mino

A PES lése. Mi nyek újár mellyen a katrésze v tak azon közönség mert alig testgyakor étek s n nyíttatott, 12 pthól jogositva küldhetni következtel dön a hat írókra nek sekül csak csekélyre tovább fen velt újabb Manó erely ményt nem noda hatás ifjuság tea nézve, kil kívánnak, öszvesen m is mostig szony, K Tata város szük korla még elmon s nélkülöz hetnek arr cselírnyo beteges, h s eletekgy tudná, ho hogy a gyt hazaszereket mint megat a mint er szomszédit tulajdort a természeti

övelkez-
mmi vá-
tos ur a
edménye
tó válasz
legy gü-
esét kéz-
erjesztett
országi
zándás-
m felál-
k senki,
hogy a
Turme-
a mart.
gkeresés
ra köz-
ott cél-
b helyen
zel gróf-
ros en-
bbi tar-
atott, és
lvánosan
megtar-
kir. biz-
lőre ki-
raí szö-
, a dol-
ul. 28át,
mezőben
most a
megte-
k pedig,
biztos
indezen,
gelsőbb
letben a
szit ven-
r. biztos
ruházott
egtekin-
ellenben
Turme-
z, hogy
is ered-
nevelés-
astatott.
égedvén
kivánta,
el előbb
a czélzó
nem szük-
időben
vettes-
árás fo-
mányt a
örköd-
lést ön,
allgatni,
z általa
közöl
s lévén,
s így a
ghiusit-
ánkfiától
jelenleg
ember-
land.
d a ha-
k, hogy
mik-
nk. —
ajdono-
t, mel-
gy kül-
rsaság-
ndkivül
zólo hi-
egy se-
ég nem
nehez-
es, hogy
jdonsá-
ül azon
kezdve
asztán
endnek.
inészeti
hogy a
nas, és
önsége
ör félig
arczot
tély le-
zönség
é majd
radíjuk
mét oda
t meg-
kal fog-
lyesnek

tartunk; ha azonban ennek csakugyan meg kell történni, úgy legalább a bérletdíj nem kellene háborgatni, hogy minél nagyobb állandó közönséget nyerhessünk, mely az unalmaságok seregét is elnyelje, mert rendkívüli élvezetek csak bérszűnetben nyújthatnak leginkább, s akkor a magasb díjakat is örömezzel megfizeti a kíváncsi közönség; de tekintünk csak végig például a mult januári játékre, s valljuk meg őszintén: mivel lehetne menteni, ha például jövő majusban ismételnék azt, magasb beléptidíjak mellett? — Most jelent meg Szigligeti összes színműveinek ötödik füzet, tartalma „Pasquill” vigjáték három fölvonásban, ára tíz garas. — Degréből két vigjáték készül előadás alá, a többször említett „Divatvilág” és „Segítsünk egymásnak,” vigjáték egy fölvonásban. — Utolsó álarozos táncmulatságunkban furcsa kis tréfa ment véghez; egy váci férj, ki igen sokat hallott már a pesti arszlánok eleven mulatozásairól, azt mondta kedves fiatal nejeinek, hogy Balassa-Gyarmatra kell utaznia, honnan, két nap múlva térend vissza; a házaspár szokás szerint hivatalos, de mégis elég meleg csókok közt elvált, a férj elutazott, s a fiatal menyecskeének eszébe jutott, hogy az utóbbi váci bálon többi közt egy barna pesti arszlánal táncolt, ki oly sok szepet mondott neki három óra alatt, mennyi férje boldog házasságuk három éve alatt sem birt elmondani. Ha az embert az öröög csak egy hajszálánál ragadja is meg, tüstint egészen magához rántja, szokták mondani, s ez történt most váci csinos menyecskekkel is. A barna arszlán nem ment ki fejből, ő tehát kiment a vasúthoz és Pestre röpült, ott az angol királynénál szobát nyitattatott, áruhát bérlet, s fölfevé magában, hogy a kérdéses barna arszlán minapi pajzanságiért ugyancsak derekasan meg fogja faggatni; akár megesküdött volna, hogy ezen jámbor szándékon kívül egyéb még csak eszéigába sem volt. Elment tehát a táncterembe pompás kertészlyánnak öltözve s keresi szemével a barna arszlánt, mert hogy itt kell lennie, abban épen nem kételkedett, miután maga mondta, hogy ott leendő, s ugyan mikép mondana hölgynek ily módos arszlán olyasmit, mit teljesíteniül hagyta! A hölgy gondosan tekintgete mindenfelé, s végre egy olasz banditát pillant meg, barna fűrtökkel, ki őt szinte rendkívül szemügyre vette. Szíve nyugtalanul kezdte dobogni; vannak sejtések, gondolá magában, ez bizonyosan a barna arszlán. Megszólítá tehát egymást, természetesen változtatott hangon, s a férfi csakhamar oly sürgető, oly epedő lőa, hogy — vácsorálni mennének mindketten az étterembe. Ott az álarozokat természetesen le kelle venni, és — férj és feleség meglepetve üdvözölték egymást. Az előtök párolgó káposztás fácskát nem élték ugyan meg, de azért mégis hihetőleg kibékültek, miután mindketten egyenlően vétkesek valának. Vasut nélkül a szerencsétlenség alkalmasint elmaradt volna! — Bizonyos nagy városban — ezt külföldi lapban olvastuk — a légszuszvillagítás élethe lépése óta a hölgyek kalapjaik két oldalán egyegy kis lámpát viselnek, melyekben gyertja ég, mert különben sem ők nem láthatnák hová mennek, sem a férfiak nem láthatnák, hogy k után mennek. Ily lámpás-kalapokat a budapesti hölgyek, az utczák légszuszvili világi-tása előtt, próbául színházunkban viselhetének, azáltal mind ők, mind a férfiak csak nyerni fognának. —

A PESTI TESTGYAKORLÓ-INTÉZET ügye és közgyűlése. Mídon a pesti testgyakorló-intézet 1839k évben részvények útján alakult, alapítói azt hitték, hogy megnyitották a tér, melyben a nevelésnek honunkban eddig egészen elhanyagolt alkatrese végre életre fog viradni s ezen hittél örömezt párosíták azon reményt, miszerint a testgyakorlati nevelés ügyet a közönség meleg részvétellel karolanda fel. A kezdet nem esal: mert alig pendült meg egy fővárosunkban felállítandó nyilvános testgyakorlati tanodának eszméje, a részvényaláírások egymást érték s néhány hét múlva a társulat megalakult. A tanoda megnyitott. Egy részvény az alapszabályok értelmében évenkénti 12 pftból állott s szolt hat évre, ezen éveken át a részvényes jogosítva lévén egy növendéket az intézethez ingyen-oktatásra küldhetni. — Azonban csak a kezdet tette meg hatását. A bekövetkezett éveken mindinkább lankadt a részvét: s most, mídon a hat részvényesek lejárta az első legnagyobb számú aláírókra nézve a kötelezettség megszűnt s közölök új részvényesekül csak igen kevesen ajánlkoztak, a részvényesek száma oly csekélyre olvadtott le, hogy az intézet hanyatló pénzereje miatt tovább fen nem állhatandua, ha a választmány legzélszerűbbnek velt újabb intézkedései — intézeti pártfogó gróf Zichy Ferraris Manó erelyes közremunkálása mellett — kedvezőbb jövőre reményt nem nyújtanának. — Pedig ezen oly kevéssé pártolt tanoda hatása üdvös s eredményös. Keltös czéjja lévén, u. m. az ifjuság testi képzeltése s egyszersmind képző-intézet azokra nézve, kik más helyekre min testgyakorlat tanítói alkalmaztatni kívánnak, sik évi fenállása óta mindkét nemű növendekéi számát öszvesen mintegy 1000re tehetni s belőle mint képző-intézetből is mostig nyolczan léptek ki testgyakorlat-tanítókul: Győr, Pozsony, Kassa, Eperjes, Losoncz, Kézmárk, Debreczen és Tata városok számára. — Korunkban, mídon a nevelés fogalmát szük korlátai közül már kibontakozottnak hisszük, szükség-e még elmondanunk, hogy a gymnastika a nevelés egyik lényeges s nélkülözhetlen alkatrezét képi? Van-e, ki meg ne győződhetnek arról, hogy a lelek kifejlesztése s erősbülésére is a test célterányos kifejése s erősítése szükséges, hacsak koránert, beteges, halvány szobahölcséket inkább, mint erős, egészséges s életképeségű utódokat akarunk nevelni? És van-e, ki ne tudná, hogy a lelek és test psége hasonlú lépcsőzetten halad s hogy a gymnastikai intézetek képesek az ifjuban nemzetiséget, hazaszeretetet, önértetet, önállóságot s védszerűséget élesztetni, mint megannyi emeltyűt a hazai érdekek előmozdításának? Mert a mint erő, bátoraság, becsületesség s hazaszeretet a népet szomszédinál tiszteltesse testik, ugy elvesztí az e becsülhetlen tulajdort a test elpuhulása által, melyet mindig a lelek törpülése természeti kísérőkint követ s mely rendszerint oka az elkorcsu-

lásnak s et. Értsük a mondottakat a valódi értelemben vett testgyakorlatokról, melyeknek meg van erkölcsi hatásuk, nem pedig p. o. athlet-játékokról, erőmutatványokról, melyek nem egyebek, mint a gymnastikának fertelmes kinövéséi, torzjelenetei s et. s et. — Az intézeti választmány általva ezen nevelési ag fontosságától, főbb teendői közé sorozta folyamodni legelsőbb helyre, hogy a testgyakorlat, mint nélkülözhetlen nevelési alkatrez a nepevelési eszközök közé felvettesek s azért a honunkban létező gymnasiumok, felsőbb tanodák s nepoktatokat képző intézetekkel gymnastikai gyakorlatok köttessenek öszve. Az eredmény váratik. S ha a jövő országgyűlés sérelmei a nevelési rendszer iránti intézkedést ismet ki nem szorítandják a munkalato sorából, ugy reményleni lehet, miszerint testgyakorlati intézetek — Nemethon példájára — honunkban is életbe fognak leptetni. — A mondottakhoz alkalmt veszünk még hozzáadni a pesti testgyakorló-intézet f. évi febr. 2án tartott közgyűlésének eredményét: 1) felolvastattak a közgyűlés tudomása végett azon körlevelek, melyeket a választmány országunk püspösiéhez, káptalanjához s városaihoz, a pesti testgy.-intézet segedelmezése tárgyában, intézendő volt. Hasonló felkeresek ket ev előtt is történnen, a közgyűlés halas méltánylással hozá emlékeztethe az egri főkáptalant, mely az intézetet 3 részvényaláírással megörvezetelni sziveskedett; 2) határozatott: hogy az eddigi alapszabályok szerint 12 pftban meghatározott s hat évre szóló részvények, 6 pfta s csak 3 évre kötelezőleg szállítottassanak le s bocsátassanak ki új aláírási izek — a középponti kisededov-intézet példájára — majd rendes kötelevényekkel feleserelendők. A 100 pftos alapítók gyanánt tekintetven, az alapszabályok értelmében örökös joggal bírandnak az intézetbe évenként egy növendéket ingyen gymnastikai oktatásra küldhetni; a 6 pftos aláírókra nézve pedig ezen jog csak részvényeveik lejártáig terjed, magában értetven, hogy minden egyes részvény egyegy növendéknek adand helyet az intézetben. E szerint azon részvényes, ki előbbi éveken p. o. 12 pftot irt alá, ket részvényvel bírónak fog tekintetni s javadalmi is részvényei számához képest növekszenek; 3) ismételtetett, hogy az intézet hivatalos nyelve egyedül magyar legyen s ezu áura az eddig szokásban volt német meghívó-czedulak is megszüntetven, csupán magyar szerkesztetűk küldessenek szét; 4) igazgatóul egyhangulag ismet Fuchs Keresztely, aligazgatóul Zofahl Lőrincz, pénztárnokul pedig Fuchs Gusztav választattak meg; 5) az alapszabályoknak a jelen körülményekhez alkalmazandó megváltoztatása s egyeb az intézet ügyeit érdeklő munkalato a választmányhoz utasítottak; a választmány alapszabályoszerű újraolvasztása pedig ezuttal rendkívüli közgyűlése határozatott. A közgyűlés megbízásából Ver e b J ó z s e f, jegyző.

A kénégény alkalmazása mellett teendő műtételek, melyekről e lapok 540d. számában már szólottunk, a kijelent napon (febr. 11kén) nagyszámu szakértő közönség előtt meglepő fényes sikerrel vitellek véghez. Vízszív, függélyek által okozott litymaszor, végbélsipoly véres műtétele, — és egy görvélyes orr- s felső ajk fekélyedésnél erős étető szernek alkalmazása voltak a próbatét tárgyai. — Az első egyn 3 perczig szítte be a gözt, melyre 3 perczig tartó érzéketlenség állott be. A műtét az ismert páratlan ügyességű Balassa tanár ur által 19 percz alatt vitetven véghez, utána még 2 s 44 perczig volt a műtött teljes érzéketlen állapotban; a kábultság szaka ezentul még 2 perczig tartott. A beteg fölébredni, a történetekről semmit sem tudott, s állítá, hogy semmi fájdalmat nem érzett. Kérdezettven, akarja-e magát a műtétnek alá vetni? ezt véghez vitetni kívánta. — 2) A litymaszor igen érzékeny fájdalommal járó műtételeire szánt beteg 3 s 30 perczig volt a göz behatásának kitéve, melyre 2 perczig tartó érzéketlenség és 6 perczig tartó kábultság következett. A műtét a számos függélyek eltávolításával együtt 1 s néhány másod-perczig tartóan, a beteg a műtét után még 1 s 1 perczig érzéketlen maradt. Teljesen magához jövén csak égető érzésről panaszkodott. — 3) A harmadik egyn, kinél a végbél-sipoly 8 percz alatt meggyógyult, 3 perczig lézge be a gözt, s utána 2 teljes érzéketlen, 1 1/2 perczig kábult lett. Fölcsúdván fölült, s bár a sérült helyet föltésténekterhével nyomta, mindamellet semmi fájdalomról sem panaszkodott, hanem álmat — melyek nyugtalanítóok valának — beszélt el és kívánta a műtét véghezvitelét. — 4) Ez 4 perczig szítta be az általó égenyögzt, 4 s 2 perczig könnyetlen mozgások és a végtagok rövid ideig tartott görcösű öszvehuzódásai között feküdt érzés nélkül. Az egyik legerősebb étető szer 1 perczig tartó alkalmazása alatt semmi fájdalmat sem nyilvánítt; fölébredvén a történetekről mit sem tudott. — Ez alkalommal egész gyűjteménye mulattott be azon készületeknek, melyek a göz kifejlesztésére és beszívására állítottak öszve, az egyszerű Johnson-féle hólyagtul egész a Hooper mintája után be- és kilégző billentyűkkel ellátott készületek. Melyeknek szerkesztése és kiállítása mellett különösen Dr. Matavoszký és Würtzler gyógyszerész urak fáradoztak. Az elsőseget azonban az öresövel ellátott hólyag-készület nyéré el, mely kétségtelenül mind biztonság, mind ovatosság tekintetéből, legzélszerűbbnek tartatik. — A készületek s a szer hatása jelentőségének leírása nem ide tartozván, róla orvosi lapunkban szolandunk. Az alkalmaztatás körülményeinek meghatározása a további tudományos kísérlelektől függend; a következeseket s eredményeket, az esetek figyelmes megvizsgálása döntendi el. Az eddigi tapasztalatokból annyit kiténik, hogy a találmány értelmes fölügyelés mellett sok esetben alkalmaztathatik, hatása azonban nem teljesen közönyös, s azért is avatatlan kezekbe nem való.

KÜLFÖLD.

NAGYBRITANNIA. Az alsóházban febr. 4kén Bentinck lord irlandi nagyszerű vasuti tervének indítványba tételét Russell lord nem ellenzette, azonban kinyilatkoztatá, hogy azt a kormány, későbbi stadiumban, közelebb megvizsgá-

lás után határozottan ellenzeni fogja. Az indítvány első ízben felolvastott. — A Times és Globe ellene vannak a tervnek, míg a Standard s a többi tory lapok pártolják. A felsóházban febr. 5kén Stanley lord és Fitzwilliam gr. pártolásukat igérték a Bentinckféle vasuti tervhez, mídon az a felsóházban tárgyalatni fog. Az alsóház ezenkívül e két napon egy törvényjavaslatl foglalkozott, mely által a kormány ír gyámoltási czélokra 300 ezer ft stg rendkívüli kiadásra fog felhatalmaztatni. A felsóházban némi közoktatási rendszabályokat terjesztett elő a ministerium, melyek a püspökök tetszését megnyerték, de nem Brougham lordét, ki is kimerítő nevelési rendszer javaslatát kívánta volna. Bentinck lord vasutindítványának részletei ezek: 1) A kormány felhatalmaztatik, a kincstárból 16 millió ft stget kivenni, vagy kincstári jegyekben kibocsátni, vagy a status nevében kölcsön venni, irlandi vasutak építésére kölcsönöket kiosztogatandó; 2) minden a parlament által megerősített vasuti társaságoknak joguk van, e tőkből kölcsönt kérni, melyet nekik a vasuti biztosok jelentése után a kincstár lordjai kiadni tartoznak; 3) az ezen kormány pártolta vasutaknál foglalkozó munkásokra különös gond leendő, köteleztetvén a vállalkozók, fizetésüket hetenkint kész pénzben kiadni, és számukra a munka tőszomszedságában lakhelyeket építeni; 4) a vasuti biztosok e vasuti munkákra felügyelnek; 5) az előlegezött kölcsönöknek biztosítéka maga a vasut, s azok 30 év múlva visszaszolgáltatatandók, a kamatok félévénként, a kincstári jegyek mindenkor kamatába szerint fizetletnek; 6) a kormány felhatalmaztatik, azon vasutakat, melyeket az illető társaságok befejezni nem bírnak, átvenni, bevégezni és eladni. A M. Chronicle szerint a Palmerston és Guizot-féle levelezés a spanyol házasságok ügyében befejezettnek tekinthető, mit a J. d. Débats ily megjegyzéssel közöl: Palmerston lord sietése és körültekintése Aberdeen lord tanácsának követésében teljes méltánylást érdemel. Honssonville francia kamarai követ, ki minap a spanyol házasságról a kormány mellett rőpiratot adott ki, bizalmas utasítással érkezett meg Londonban. A M. Chronicle után a lapok a Krakóra vonatkozó okiratokat nyilvánítták. FRANCZIAORSZÁG A követkamarában febr. 5. Guizot Thiers félnapí beszédére nem sokkal röviddebbel felelt. Mindenek előtt Thiersnek mérsékelt vitalkozási modoraért köszönetet mondott, azután hivatkozva a páirkamarában előadottakra, a spanyol házasságok körüli eljárását taglalta, megczáfolni igyekezve, hogy Anglia irányában kétszínű volt legyen. Többek közt azt, hogy a két házasságnak, adott szava ellenére, egy időbeni végrehajításba beleegyezett, Krisztina királyné sarkalását mentegette. Replicájával azonban nem oszlatta el azok véleményét, kik azt gyanítják, hogy Krisztina királyné a francia udvar utasítása szerint csalta törbe az angol kormányt, a kőburgi herceg kezének csálta. Miután a tényt a maga igazolására felvilágosította, átment a házasságok következményeire, s az általok szült helyzetre, melynek komolyságát nem tagadá. Mikép állnak a dolgok mindenekelőtt Spanyolországban? kérdé. A kormány vádoltatik, hogy az ottani pártviszonyokba avatkozott. Ez nem áll. A kormány egy spanyol pártot sem velt szárnyai alá, hogy pedig barátjai iránt illő korlátok közt rokonszenvét nyilváníttotta, ahoz teljes joga volt. A házasságok által tetemesen nagyobbodott a két ország barátsága, a nélkül, hogy a függetlenség legkisebb rövidséget szenvedne. Ezután Angliára menvén át, legmélyebb meggyőződése, miszerint a francia és angol nemzet közt sokkal több vélemény és indulat-egyenlőség, sokkal egyenlőbb intézetek és politikai fejlődések léteznek, hogysem a jó egyetértésnek helyreállni ne kellene. „Anglia oly véleményben van talán, hogy a házasságok által Spanyolország külpolitikájának szabadsága korlátoztatott. El bennem a hit, hogy nemsokára eljövend az idő, mely Angliának bebizonnyítandja, hogy Francia és Spanyolország közt minden függés nélkül lehet egyetértés a világpolitikában. Anglia a földközi tengeren lát talán veszedelmet. Ez is nagy tévedés. Az utrechti béke kötésekor Angliának még nem volt oly nagy befolyása e tengeren mint most. Ama kötés Gibraltárt engedte át Angliának. Akkor még Malta és Corfu nem voltak Angliáé. Száz év óta az utrechti békekötés egysenlyia csak Anglia hasznára és a mi kárunkra zavartatott meg. Algéria elfoglalása s Francia és Spanyolországok egyetértése legfelleg kárpótlást nyújtnak nekünk azért, mit Anglia nyert. Távol vagyok a nézetől, hogy a földközi tengernek francia tónak kell lenni. E tenger mégis oly fontos ránk nézve, hogy minden, azon történő változás mellett résen kell lennünk. Fáradt kezdek lenni, tehát a szárazföldi hatalmasságok iránti viszonyokról csak néhány szót. A nagy hatalmasságok a spanyol kérdésben legkisebb ellenzés jelét sem adták magoktartása által, és nem csallakoztak Anglia politikájához, ámbar e részen nem állították fognak, azonban, ha a királyi kormány szilárdon megmarad állásában, ha az europai állapotok fenntartásának politikáját, a nélkül, hogy a juliusi forradalom érdekei és elveiből legkevesebbet is feláldozna, követni fogja, nem kell attól tartanunk, hogy a nagy hatalmasságok ellenünk fordulnak. Önök nem tartanak számot e hatalmasságok rokonszenvére, de bölcsességükre, belátásukra, jól értet érdekeikre bizonynyal számolhatnak. Ezt tizenhat év óta mutatták meg önkönek, s megmutatják ezentul is, ha önök nem válnak el azon politikától, mely a jelen kormány politikája. Még egy pászót a másodrangu statusokról, melyeket Thiers ur futólag említett, de melyek komoly tekintetet érdemelnek. Ha ezen statusok France aországban nem látnak forradalmi és hódió hatalmat, hajlandók iránta, és erősen kívánják látni. Merem pedig mondani, hogy jelenleg nem tartanak tőle, s ezt, hazám érdekében, szerencsének mondom.

Higgyék nekem, azon nap, midőn Franciaország nem leend forradalmi és hódító nemzet hírében, már most is oly nagy hatalma még növekedni fog. A spanyol házasságok első mű, melyet 1830. óta magunk, egyedül magunk, vittünk véghez. Így itél róluk a néző, a részrehajlatlan Europa. Higgyék meg, hogy bennünket ez esemény Spanyolországban megerősített, Európában pedig emelt a másodrangu, a politikánk győzedelmén örvendő országok szemében. Soha se térjünk tehát el mostani politikánktól, mely ez: Spanyolországgal barátság és egyenlő érdekek, Angliával jó egyetértés és jóakarát; a szárazföldi hatalmakkal, feltéve, hogy önkök a conservativismns elvéhez hívek maradnak (zajos félbenschakítás a baloldal részéről.) Ha minden pillanatban meg kell ujtunk azon tusákat, melyek e kamarában véghezmentek, ha újra meg újra bizonyítgatunk kell, hogy a rend és conservativismus politikája nem alázó politika, hanem, hogy Franciaország nevének becsületet szerzett Európában (Chelyesés a közepén, zugás a baloldalon), ugy a további tárgyalás lehelten. Nekünk már az eredményekből kell kiindulnunk, melyeket tizenhat év alatt arczunk veritékében ki-vittünk. Nem, nem, a conservatív politika nem alázta le, hanem emelte Franciaország nevé Európában és befolyását megkettőzteté. Ha e politika nem követetett, hanem más történt volna, akkor merem állítani, önkök nem oldották volna meg a spanyol házasságok kérdését ugy, a mint megoldották. (Zajos tetszés, nagy mozgalom. Az ülés negyedóráig félbenschakítatik.) — Billault: A tegnapi előadás megmutatta, mily komoly és súlyos a jelen állapot, a mai nem csökkentette e állapot aggasztó létét, s közel vagyunk ahoz, hogy négy hatalmasságot lássunk előttünk Európában. Ez nagy nehézsége politikánknak. Guizot ur mondá, hogy ez el fog tűnni, ha politikánk mellett maradunk. Tizenhat év óta követjük már e politikát, s e nehézség mégsem tűnt el. Franciaország nem mondhat le helyzetéről és múltja miatt szerepéről, melyet Európában visz. Bármit tegyenek önkök,

Franciaország a közönséges szabadság rendes és haladó mozgalmanak élén marad. Hogy hazánk nagyságát és jövődjét biztosítsuk, a három északi hatalom szövetségét fel kell bontanunk, s erre a német alkotmányi hajlamok mutatnak utat. Helyzetünk megjavítására tegnap az angol szövetségrel visszatérés ajánlatott. Ha őszinte és komoly angol szövetség volna kérdésben, mi azt határozottan pártolnók; de itt az a kérdés: mit kell majd adnunk e szövetségért? Hisz-rik-e önkök, hogy egyik vagy másik statusférfiu megbukása erősebbé teendü Angliához való viszonyainkat? Vélük-e, hogy az angol egyetértést nem kellend új engedményekkel megvásárlanunk? Ne keressenek szövetségeket az északi hatalmakkal, hanem legyenek meggyőződve, hogy jobb frigyessök nem lehet, mint a nagylelkü eszmék, melyek a nemzetekben pezszenek. Ezekben az erő, a jövőndő. Egyedül leszünk, fogják mondani. Csak egy tényt hozok fel. Egyszer Franciaországot elkérülni és nem létezőnek tekinteni akarták. Ez a bécsi congressusban történt, midőn Franciaország ellen biztosítékokat íparkodtak felállítani. De hamar észrevették, hogy Franciaország nélkül semmit maradandóan megállapítani nem lehet, s folyamodtak hozzá. Hihető-e hogy az europai hatalmak megtagadnák a nemzetek rokonszenvével öregbedett Franciaországnak azt, mit a legyőzött császár Franciaországának önkök ajánlottak? — Berryer indítványára, ki Guizotnak felelni akar, a vita másnapra halasztatik.

PORTUGALIA. Saldanha lassan közeledett Oportohoz s febr. 1-jén még Aguedában, Oportótól 12 m. földnyire volt főhadiszállással. E városba híre jött, hogy Maedonell mignelista tábornok Villareal mellett, Trasosmontes tartományban Vinhaes által megveretett és a csatában halálos sebet kapott.

MODENA. Modenai tudósítások szerint ottan febr. 6-án don Carlos második fia, don Juan Carlos Maria de Bourbon,

infans, a modenai nagyherceg hugával Maria Beatrix főhercegnéasszonyával öszveadott.

POROSZORSZÁG. Posenben febr. 1. egy Babynski nevű kiküldöttje a parisi lengyel propagandának, mivel a vidéken történt elfogatások egy gendarmot meglöött, a hadi törvényszék által halálra ítéltetve, agyonlövetett; a poseni lengyel családokat a szomorú végrehajtás annyira leverte, mond egy levelező, mintha édes testvért veszítettek volna el.

ÉSZAKAMERIKA. A washingtoni képviselőház jan. elején a kormány javaslatát tiz állandó ezred felállítására írt végre mégis elfogadta, ellenben Polk elnök indítványát, hogy az amerikai hadak felett egy fővezér neveztesse ki, félrevetette. Calhoun azt szándékozott a szenatusban indítványozni, hogy az északamerikai szárazsi és tengeri hadi erő a mexikoi határból, békekötési előzményképen, visszavonassék. A képviselőház elé egy bill volt terjesztve, mely a kormányt a hadi költségek fődőzhetése végett kincstári jegey kibocsátására jogosítá. — A mexikoi seregek előnyomulásának San Luis de Potosiból Saltillo felé, dec. 25-ikeig még semmi különös eredménye nem volt. Mindenféle stratégia hadmozdulatok történtek mindkét részen, a különféle ellenséges osztlályok Saltillo mellett öszveponosulásának meggátolására, hol Mexiko sorsát eldönteni akarták. — A mexiko-fővárosi lázadásról semmi újabb hírek; a korábbiak, ugy látszik alaptalanok voltak. Sőt a dec. elején egybegyült mexikoi congressus Santa Annát elnöknek választotta és minden béke vagy közbenjárás ajánlatát visszafütkendőnek határozta, míg az utolsó északamerikai fegyveres is ki nem húzza lábát a mexikoi határból.

Gr. Dessewffy Emil vezérlete mellett szerkesztvi Szevvey József. (Szerkesztő's gi szállás ura-utca Horváth-ház 540d. sz. a. 1. em.)

Hivatalos tudósítások.

(146) Birói árverés. (1, 2) (71) Szerdán azaz f. hó 24-ken reggeli 9 órákor egy rimabrezói vasgyár egyesületi részvény váltótörvényeski végrehajtás után a tek. kir. e. b. pesti váltótörvényesek előszobájában el fog árvereltetni. Kelt Pesten 1847dik februar 19-ken 1847. Illés Antal végrehajtó.

(148) Birói árverés. (1, 2) Folyó évi februar 28-kan d. u. órákban Nagy-Bagyon Modrovich Miklóstól végrehajtásilag lefoglalt szoba, — konyhabeli bútor, s több mérő kukorica fog árvereztetni. Magyary Antal fölperesi megbízott.

(120) Csődület. (1, 3) Ö császári királyi felsége mult évi november 16-kan kelt legfelsőbb határozatával kegyelmesen rendelni mellőztották: hogy az eddig Zagráb városa kebelében létező tanítóképző intézet a magyar országban kegyelmesen alapított tanítóképző intézetek rendszeréhez mindenben alkalmaztassék, egyik tanító a megyés püspök által, ki annak felzetése az évenként megkivántató 500 pengő forintnyi öszveget ajánlotta, léven kinevezendő — a másik tanító állomásra pedig, melyet hasonlóképpen 500 pengő forintnyi fizetés öszve van köve, f. évi majus 25-ken a zagrabi tanulmánykerület föigazgatósága elé pályázat tartatván. Mely pályázati határnap s illetéki kinevezés f. évi januar 12-ken 8-ig szam alatt kelt k. királyi helytartósági intézvény kebelében azzal tételük közhírre: hogy az érintett tanító állomásokat elnyerni kívánó pályázóktól egyéb jeles tulajdonakon kívül a törhórvát nyelnek tökéletes tudomása is kivántatik. Kelt Budán februar 6-ikan 1847.

(87) Hirdetés. (1, 3) A nagyméltóság magyar kir. udvari kamara részéről közhírre tételük: hogy folyó 1847. iskolai öszon-évre, két ugyanazon királyi kamarai bemutatásához tartozó és évenként 80 p. forintból álló, iskolai iskoladíjak örültek meg, — melyek megnyerhetése végett az illető folyamodóknak, következő feltételek tüzetnek ki: 1-ör ezen ösztondíjak csak valóságos magy. kir. kamarai szolgálatban volt, vagy jelenleg levő, ug szinte só-, harminczad-, gazdasági-, bányászati-, vagy póstai tisztviselők fia vagy árvi részreikre vannak rendelve. 2-ör Ezeket csak oly ifjak nyerhetik meg, kik az elemi iskolákból már kileptek, s a mult 1847. iskolai évben jó erkölcsi viseletük mellett, a tudományokban jeles előmenetelt tettek, azaz eminentiát nyertek. 3-ör Elkerülhetetlen szükséges, hogy az eszedzők ebbeli folyamodványukat legfeljebb folyó évi martius hó utolsó napjáig, a nagyméltóság magyar kir. udvari kamarai iktató-hivatalnak bemutatassák, s azokhoz az illető ifjakat érdeklő 1-ső és 2-ik felévi eredeti iskolai bizonyítványokat csatolják. 4-er Továbbá kivántatik: hogy a könyörgő-levelekben az illető szülők, tulajdon szolgálatjuk idejét és gyermekeiknek számát hitelesen behizonyítsák, mely utóbbi hiteles behizonyítás, gyámtyaiktól és gondnokságok alatt levő árvaakra nézve szükséges, s így végtére 5-ör magában értődük: hogy ezen ösztondíjra, a nem valóságos kir. kamarai tiszték fiait, valamint azok is, kik csak az elemi iskolákban járnak, vagy nem jeles előmeneteliek, ug nemkülönbön azok, kiknek eszedző-levelek a kitüzött határnapnak elmúltával vagy pedig a kívánt eredeti iskolai bizonyítványok nélkül nyujtatnak be, számot nem tarthatnak.

(94) Árverési hirdetés. (1, 3) A nagyméltóság magyar kir. udvari kamara jóváhagyásából, ezennel közhírre tételük: miszerint 1847dik évi aprius 12dik napján Miskolczon a diósgyőri k. kam. kormányzói lakban tartandó árverés után, következő k. haszonvételek fognak hébe adatni. 1) Miskolcz városban fekvő Pápatető nevű 14 hold szántóföld. 2) Kis-Győr helységében létező uradalmi korcsma, pálinka-főzési és mészárszéki jog, f. évi november 1-jétől számítandó 3 évre. 3) A mező-keresztesi vendégladó, az ahoz tartozó kisebb korcsmákkal, folyó évi november 1-jétől számítandó 6 évre. 4) Csaba helységében létező korcsma, mészárszék és bolt. 5) Kápolna helységében létező uradalmi korcsma. 6) Bábony helységében létező korcsmáltatási és mészárszéki jog f. é. novemb. 1-től számítandó 3 évre. 7) A répás-hutai mészárszéki és korcsmáltatási jog, f. évi november 1-től számítandó 6 évre. 8) Kis-Győr helységében létező kőbánya. 9) Mező-Keresztes k. kam. mezővárosában létező uradalmi vásár- és vám-jog, f. évi november 1-től számítandó 3 évre. Az árverésben részesülni kívánók, a szükséges bánatpénzzel és biztosítékkal ellátva ezennel meghivatnak, és az árverési feltételeket a diósgyőri k. kam. irodában eleve megtekinthetik.

(140) Birói árverés. (1, 3) Folyó évi martius 8dik napján nemes Trensin megyében kebeleztet Nimicz nevű helységben Langfelder Rozalia s ennek fia Langfelder Jakab hitelezői részére bíróság elfoglalt házi-bútorok, egyéb ingóságok és egy egyszerű jó korban levő pálinkaégetési gőzmű (Brantweinbrennaparat) hozzá tartozandó műszereivel, közárverés után fognak eladatni. A pálinka-égetési gőzmű minőségéről bővebbi felvilágosítás kapható Nozdroviczky Gyula hites ügyvéd urnál. Nozdroviczky László végrehajtó szolgabíró.

(333) Váltó megsemmisítés. (1, 3) 5181. Arad város tanácsa Ernszt Ferencz folyamodása következtében az 1843dik évi februar Skán 400 pengő forintról kiadott s 1844dik évi september 25-ken betáblázott, a mondott folyamodót szenev- dőleg, Birda Ilonát pedig keresetleg illető már kifuzett, s eltvedt váltó megsemmisítését kitáblázthatása tekintetéből, országszerte kihirdetetni kérvén, ennelfogvást ugyanez országszerte közhírre tételük. — Kelt 1847dik februar 3dikán.

(334) Daurer B. J. elleni csödper. (1, 3) 47716. Arad város tanácsa felírása szerint Daurer B. J. helybeli polgár hitelezői csödületének határnapja 1847ik évi martius 30kára tüzetvén ki, s tömegdönkök Heim Károly tanácsnok, perügyelővé pedig Vranovics János tiszti alügyész nevezetvén, ugyanez kihirdetettük. Kelt december 15-ken 1846.

Hirdetés. (2, 3)

Az unghvári kir. kamarai uradalom részéről Lyutta kamarai helység közelében egy üvegyár felállítás, s üzenket években általi használatának joga, melynek nagyszerű üzletére megkivántató anyaglat elégséges mennyiségben helyben találtató folyó 1847dik évi majus 1dikén Unghvárott tartandó nyilvános árverésre fensőbb jóváhagyásának fenntartása mellett ki fog tétetni. A vállalkozni szándékozók ennelfogva száz p. ftuyi bánatpénzzel, nemkülönbön az igérendő egy évi haszonbérlet öszvegelet feléről statuspapírban is nyujthatandó biztosítékkal ellátva, az említett árverésrei megjelenésre ezennel felszólítatnak. Egyébiránt írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek e felirással: „ajánlat az unghvári üvegyár felállítására árverésre“ a nagyméltóság magyar kir. udvari kamarai elnökséghez folyó 1847dik évi aprius 15-ig az unghvári k. kamarai föltüzésnél pedig az árverés napjáig lepecsételve benyujthatandók. A szerződés feltételeiről Budán a m. k. udv. kamarai számvézőszék hivatalnál, vagy az unghvári k. kamarai föltüzéségi irodában értesülni, valamint az üvegyár felállítására kihataltató helységétér is a helyszínén megtekinthető.

Néhai Turóczy József hátrahagyott vagyonainak birói zár alá vétele. 19291. Pest megyének jelentése szerint néhai Turóczy József táblabírájának hátrahagyott vagyona, melynek időközbeni haszonvételevel együtt leendő kiadásában, a végrendelet ellenére azt letartóztató özeveg Szalkay Rozalia a dunánmenti kerületi törvényes tábla előtt lefolyt és a királyi curia által is megvizsgált perben hozott ítéletként fogva elmarasztaltatott, a nevezett özevegnek ellentállása és a miatt is, mivel a végrehajtó bíróság felszólítására biztosítékot nem mutatott, sőt a tömeg egy részét a besnyűi erdőknek pusztulásával időközben nem kevesse eszonkította, az illető hagyományosok s közalapítványok biztosítás tekintetéből zár alá vétetett, s tömegdönkök Kozák András királyi táblai ügyvéd nevezetvén, Ugyanez kihirdetettük. Kelt Karácson hó 29-ken 1847. (133) (2, 3)

Birói árverés. (3, 3) Tek. Heves vármegyében fekvő T. Füred városa határában kilencz urbéri telket bíró jobbágyok, huszonkét házas zsellerek, ötvenegy hold jó minőségű, kétszáz huszonkét hold olykor víz járta réti, kaszáló, majorsági és több darab dézsmás-szölök; ezeken kívül T. Füreddel határos Kócs pusztában mintegy nyolczvan hold szántással is használható föld birói ítélet folytán f. évi aprius 28-kan reggeli órákban Füred városában tartandó közárverés után eladandó. — Kelt Egerben januar 20-kan 1847. Szombathely János, t. ns Heves Szolnok, vármegyék alszolgabírája, mint kiküldött végrehajtó.

Birói árverés. (3, 3) Dániel Károlynak, ns Arad megyében létező, Dund helységnek felerésze; mely 15 urbéri állományból, 30 zsellér, 200 hold részint szántó, részint kaszáló majorsági földekből, ug 2400 hold erdőből, curialis telekből és az azon létező alkalmas s jó anyagból épült lakó házból, udvarban levő 2 tágas istállóból, egy tüzilakból és e' mellett szép kertből áll; mely öszszenen 121,000 p. ftra becsülvé van. — Aradi e. b. váltótörvényesek részéről 1846. évi augustus 1-jén 1768. sz. alatt rendelt végrehajtás újá Hazenfranz Henrik követelménye fedezéséből — ugyancsak azon év s hó 2dik napján elfoglalt nemesi jószág — f. évi martius hó 9dik napján, d. e. 10 órákor, a helyszínerre megrendelt hatalomkar mellett — a mely jószág szükség esetében részenként is készpénz mellett — nyilvánosan s utóhátra árverés után végképpen eladati fog. — Miért is, valamint venni kívánók: ug azok is, kiknek ezen zár alá vett vagyonra követeléseik betáblázva vannak, jogaik' felügyelése tekintetéből, ezennel meghivatnak. Kelt Aradon januar 25-ken 1847. Vörös Antal Arad megyei fölszolgabíró, mint végrehajtó.

Náray Antal elleni csödper. (1, 3) 47717. Arad város tanácsa felírása szerint Náray Antal több megyék táblabírája hitelezői csödületének határnapja 1847. évi martius 20kára tüzetvén ki, s tömegdönkök Sanka Lajos táblabíró, perügyelővé pedig Szailer Jakab tiszti alügyész nevezetvén; — ugyanez kihirdetettük. Kelt december 15dikén 1846.

Muránszky János és fia Imre elleni csödper. (1, 3) 49006. Zólyom vármegye első alszpánjának jelentése szerint Muránszky János és fia Imre Zólyom-Lipese mezővárosi lakosok hitelezői csödületének határnapja 1847dik évi martius 18, 19 és 20kára tüzetvén ki, s perügyelővé Huszagh Dániel tiszti ügyész, tömegdönkök pedig Burián Samu tanácsnok nevezetvén, ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Kelt Karácson hó 22dikén 1846.

Hjabb Gyra Naum elleni csödper. (2, 3) 48694. Pest város tanácsa jelentése szerint Hjabb Gyra Naum hitelezői csödületének határnapja 1847dik évi martius 1-jére tüzetvén, s tömegdönkök Szabó Menyhért, perügyelővé pedig Stökl Lajos hites ügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. Kelt Karácson hó 22-ken 1846.

Néhai Udránszky Dániel elleni csödper. (2, 3) 419. Szepes vármegye felírása szerint néhai Udránszky Dániel szakpei kanonok hitelezői csödületének határnapja 1847dik évi martius 20kára tüzetvén ki; s tömegdönkök Fragner János, perügyelővé pedig Késarszky Rudolf nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. Kelt Boldogasszony hó 4dikén 1847.

Grünczeig H. elleni csödper (2, 3) 48698. Pest város tanácsa országszerte kihüdetés tekintetéből jelentvén: hogy Grünczeig H. elleni csödper felvételére folyó 1847dik évi martius 1-ső napja tüzetvén ki határidőül, tömegdönkök Strasser Salamon, perügyelővé pedig Molnár József hites ügyvéd nevezetvén; ugyanez szokott mód szerint kihirdetettük. Kelt Karácson hó 22dikén 1846.

Markus János elleni csödper. (2, 3) 48700. Pest város tanácsa jelentése szerint Markus János a „Rudolf J. Gy. és társa“ czim alatt kereskedés tulajdonosa hitelezői csödületének határnapja 1847dik évi martius 1-sőjére tüzetvén ki, s tömegdönkök Oszwald Antal, pergondviselővé pedig Szloboda Ferencz hites ügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetettük. Kelt Karácson hó 22dikén 1846.

(127) A fograk... (128) Ujholyai... (129) Budán a... (130) kamarai... (131) kamarai... (132) kamarai... (133) kamarai... (134) kamarai... (135) kamarai... (136) kamarai... (137) kamarai... (138) kamarai... (139) kamarai... (140) kamarai... (141) kamarai... (142) kamarai... (143) kamarai... (144) kamarai... (145) kamarai... (146) kamarai... (147) kamarai... (148) kamarai... (149) kamarai... (150) kamarai... (151) kamarai... (152) kamarai... (153) kamarai... (154) kamarai... (155) kamarai... (156) kamarai... (157) kamarai... (158) kamarai... (159) kamarai... (160) kamarai... (161) kamarai... (162) kamarai... (163) kamarai... (164) kamarai... (165) kamarai... (166) kamarai... (167) kamarai... (168) kamarai... (169) kamarai... (170) kamarai... (171) kamarai... (172) kamarai... (173) kamarai... (174) kamarai... (175) kamarai... (176) kamarai... (177) kamarai... (178) kamarai... (179) kamarai... (180) kamarai... (181) kamarai... (182) kamarai... (183) kamarai... (184) kamarai... (185) kamarai... (186) kamarai... (187) kamarai... (188) kamarai... (189) kamarai... (190) kamarai... (191) kamarai... (192) kamarai... (193) kamarai... (194) kamarai... (195) kamarai... (196) kamarai... (197) kamarai... (198) kamarai... (199) kamarai... (200) kamarai... (201) kamarai... (202) kamarai... (203) kamarai... (204) kamarai... (205) kamarai... (206) kamarai... (207) kamarai... (208) kamarai... (209) kamarai... (210) kamarai... (211) kamarai... (212) kamarai... (213) kamarai... (214) kamarai... (215) kamarai... (216) kamarai... (217) kamarai... (218) kamarai... (219) kamarai... (220) kamarai... (221) kamarai... (222) kamarai... (223) kamarai... (224) kamarai... (225) kamarai... (226) kamarai... (227) kamarai... (228) kamarai... (229) kamarai... (230) kamarai... (231) kamarai... (232) kamarai... (233) kamarai... (234) kamarai... (235) kamarai... (236) kamarai... (237) kamarai... (238) kamarai... (239) kamarai... (240) kamarai... (241) kamarai... (242) kamarai... (243) kamarai... (244) kamarai... (245) kamarai... (246) kamarai... (247) kamarai... (248) kamarai... (249) kamarai... (250) kamarai... (251) kamarai... (252) kamarai... (253) kamarai... (254) kamarai... (255) kamarai... (256) kamarai... (257) kamarai... (258) kamarai... (259) kamarai... (260) kamarai... (261) kamarai... (262) kamarai... (263) kamarai... (264) kamarai... (265) kamarai... (266) kamarai... (267) kamarai... (268) kamarai... (269) kamarai... (270) kamarai... (271) kamarai... (272) kamarai... (273) kamarai... (274) kamarai... (275) kamarai... (276) kamarai... (277) kamarai... (278) kamarai... (279) kamarai... (280) kamarai... (281) kamarai... (282) kamarai... (283) kamarai... (284) kamarai... (285) kamarai... (286) kamarai... (287) kamarai... (288) kamarai... (289) kamarai... (290) kamarai... (291) kamarai... (292) kamarai... (293) kamarai... (294) kamarai... (295) kamarai... (296) kamarai... (297) kamarai... (298) kamarai... (299) kamarai... (300) kamarai... (301) kamarai... (302) kamarai... (303) kamarai... (304) kamarai... (305) kamarai... (306) kamarai... (307) kamarai... (308) kamarai... (309) kamarai... (310) kamarai... (311) kamarai... (312) kamarai... (313) kamarai... (314) kamarai... (315) kamarai... (316) kamarai... (317) kamarai... (318) kamarai... (319) kamarai... (320) kamarai... (321) kamarai... (322) kamarai... (323) kamarai... (324) kamarai... (325) kamarai... (326) kamarai... (327) kamarai... (328) kamarai... (329) kamarai... (330) kamarai... (331) kamarai... (332) kamarai... (333) kamarai... (334) kamarai... (335) kamarai... (336) kamarai... (337) kamarai... (338) kamarai... (339) kamarai... (340) kamarai... (341) kamarai... (342) kamarai... (343) kamarai... (344) kamarai... (345) kamarai... (346) kamarai... (347) kamarai... (348) kamarai... (349) kamarai... (350) kamarai... (351) kamarai... (352) kamarai... (353) kamarai... (354) kamarai... (355) kamarai... (356) kamarai... (357) kamarai... (358) kamarai... (359) kamarai... (360) kamarai... (361) kamarai... (362) kamarai... (363) kamarai... (364) kamarai... (365) kamarai... (366) kamarai... (367) kamarai... (368) kamarai... (369) kamarai... (370) kamarai... (371) kamarai... (372) kamarai... (373) kamarai... (374) kamarai... (375) kamarai... (376) kamarai... (377) kamarai... (378) kamarai... (379) kamarai... (380) kamarai... (381) kamarai... (382) kamarai... (383) kamarai... (384) kamarai... (385) kamarai... (386) kamarai... (387) kamarai... (388) kamarai... (389) kamarai... (390) kamarai... (391) kamarai... (392) kamarai... (393) kamarai... (394) kamarai... (395) kamarai... (396) kamarai... (397) kamarai... (398) kamarai... (399) kamarai... (400) kamarai... (401) kamarai... (402) kamarai... (403) kamarai... (404) kamarai... (405) kamarai... (406) kamarai... (407) kamarai... (408) kamarai... (409) kamarai... (410) kamarai... (411) kamarai... (412) kamarai... (413) kamarai... (414) kamarai... (415) kamarai... (416) kamarai... (417) kamarai... (418) kamarai... (419) kamarai... (420) kamarai... (421) kamarai... (422) kamarai... (423) kamarai... (424) kamarai... (425) kamarai... (426) kamarai... (427) kamarai... (428) kamarai... (429) kamarai... (430) kamarai... (431) kamarai... (432) kamarai... (433) kamarai... (434) kamarai... (435) kamarai... (436) kamarai... (437) kamarai... (438) kamarai... (439) kamarai... (440) kamarai... (441) kamarai... (442) kamarai... (443) kamarai... (444) kamarai... (445) kamarai... (446) kamarai... (447) kamarai... (448) kamarai... (449) kamarai... (450) kamarai... (451) kamarai... (452) kamarai... (453) kamarai... (454) kamarai... (455) kamarai... (456) kamarai... (457) kamarai... (458) kamarai... (459) kamarai... (460) kamarai... (461) kamarai... (462) kamarai... (463) kamarai... (464) kamarai... (465) kamarai... (466) kamarai... (467) kamarai... (468) kamarai... (469) kamarai... (470) kamarai... (471) kamarai... (472) kamarai... (473) kamarai... (474) kamarai... (475) kamarai... (476) kamarai... (477) kamarai... (478) kamarai... (479) kamarai... (480) kamarai... (481) kamarai... (482) kamarai... (483) kamarai... (484) kamarai... (485) kamarai... (486) kamarai... (487) kamarai... (488) kamarai... (489) kamarai... (490) kamarai... (491) kamarai... (492) kamarai... (493) kamarai... (494) kamarai... (495) kamarai... (496) kamarai... (497) kamarai... (498) kamarai... (499) kamarai... (500) kamarai... (501) kamarai... (502) kamarai... (503) kamarai... (504) kamarai... (505) kamarai... (506) kamarai... (507) kamarai... (508) kamarai... (509) kamarai... (510) kamarai... (511) kamarai... (512) kamarai... (513) kamarai... (514) kamarai... (515) kamarai... (516) kamarai... (517) kamarai... (518) kamarai... (519) kamarai... (520) kamarai... (521) kamarai... (522) kamarai... (523) kamarai... (524) kamarai... (525) kamarai... (526) kamarai... (527) kamarai... (528) kamarai... (529) kamarai... (530) kamarai... (531) kamarai... (532) kamarai... (533) kamarai... (534) kamarai... (535) kamarai... (536) kamarai... (537) kamarai... (538) kamarai... (539) kamarai... (540) kamarai... (541) kamarai... (542) kamarai... (543) kamarai... (544) kamarai... (545) kamarai... (546) kamarai... (547) kamarai... (548) kamarai... (549) kamarai... (550) kamarai... (551) kamarai... (552) kamarai... (553) kamarai... (554) kamarai... (555) kamarai... (556) kamarai... (557) kamarai... (558) kamarai... (559) kamarai... (560) kamarai... (561) kamarai... (562) kamarai... (563) kamarai... (564) kamarai... (565) kamarai... (566) kamarai... (567) kamarai... (568) kamarai... (569) kamarai... (570) kamarai... (571) kamarai... (572) kamarai... (573) kamarai... (574) kamarai... (575) kamarai... (576) kamarai... (577) kamarai... (578) kamarai... (579) kamarai... (580) kamarai... (581) kamarai... (582) kamarai... (583) kamarai... (584) kamarai... (585) kamarai... (586) kamarai... (587) kamarai... (588) kamarai... (589) kamarai... (590) kamarai... (591) kamarai... (592) kamarai... (593) kamarai... (594) kamarai... (595) kamarai... (596) kamarai... (597) kamarai... (598) kamarai... (599) kamarai... (600) kamarai... (601) kamarai... (602) kamarai... (603) kamarai... (604) kamarai... (605) kamarai... (606) kamarai... (607) kamarai... (608) kamarai... (609) kamarai... (610) kamarai... (611) kamarai... (612) kamarai... (613) kamarai... (614) kamarai... (615) kamarai... (616) kamarai... (617) kamarai... (618) kamarai... (619) kamarai... (620) kamarai... (621) kamarai... (622) kamarai... (623) kamarai... (624) kamarai... (625) kamarai... (626) kamarai... (627) kamarai... (628) kamarai... (629) kamarai... (630) kamarai... (631) kamarai... (632) kamarai... (633) kamarai... (634) kamarai... (635) kamarai... (636) kamarai... (637) kamarai... (638) kamarai... (639) kamarai... (640) kamarai... (641) kamarai... (642) kamarai... (643) kamarai... (644) kamarai... (645) kamarai... (646) kamarai... (647) kamarai... (648) kamarai... (649) kamarai... (650) kamarai... (651) kamarai... (652) kamarai... (653) kamarai... (654) kamarai... (655) kamarai... (656) kamarai... (657) kamarai... (658) kamarai... (659) kamarai... (660) kamarai... (661) kamarai... (662) kamarai... (663) kamarai... (664) kamarai... (665) kamarai... (666) kamarai... (667) kamarai... (668) kamarai... (669) kamarai... (670) kamarai... (671) kamarai... (672) kamarai... (673) kamarai... (674) kamarai... (675) kamarai... (676) kamarai... (677) kamarai... (678) kamarai... (679) kamarai... (680) kamarai... (681) kamarai... (682) kamarai... (683) kamarai... (684) kamarai... (685) kamarai... (686) kamarai... (687) kamarai... (688) kamarai... (689) kamarai... (690) kamarai... (691) kamarai... (692) kamarai... (693) kamarai... (694) kamarai... (695) kamarai... (696) kamarai... (697) kamarai... (698) kamarai... (699) kamarai... (700) kamarai... (701) kamarai... (702) kamarai... (703) kamarai... (704) kamarai... (705) kamarai... (706) kamarai... (707) kamarai... (708) kamarai... (709) kamarai... (710) kamarai... (711) kamarai... (712) kamarai... (713) kamarai... (714) kamarai... (715) kamarai... (716) kamarai... (717) kamarai... (718) kamarai... (719) kamarai... (720) kamarai... (721) kamarai... (722) kamarai... (723) kamarai... (724) kamarai... (725) kamarai... (726) kamarai... (727) kamarai... (728) kamarai... (729) kamarai... (730) kamarai... (731) kamarai... (732) kamarai... (733) kamarai... (734) kamarai... (735) kamarai... (736) kamarai... (737) kamarai... (738) kamarai... (739) kamarai... (740) kamarai... (741) kamarai... (742) kamarai... (743) kamarai... (744) kamarai... (745) kamarai... (746) kamarai... (747) kamarai... (748) kamarai... (749) kamarai... (750) kamarai... (751) kamarai... (752) kamarai... (753) kamarai... (754) kamarai... (755) kamarai... (756) kamarai... (757) kamarai... (758) kamarai... (759) kamarai... (760) kamarai... (761) kamarai... (762) kamarai... (763) kamarai... (764) kamarai... (765) kamarai... (766) kamarai...

(127)

Haszonbérlet.

(1, 3)

A főméltóság magyar kir. udvari kamara rendeletére, következő m. kir. fiskus- és kamarai javak fognak haszonbérbe adni, u. m.:
a) Marmaros megyében fekvő Bikay-féle fiskus rész Ökörmező; — Szolyma, — Majdanka, — Ujholyati, — Ritska, — Lippinye, — Lopusnya, — Iszka, — Bisztra s ugyanazon megyében létező zálogjóság Szineverett; —
b) Bihar megyében fekvő ugynevezett Király-erdő; — továbbá:
c) Bács megyében fekvő Szalay-Péter-féle fiskus rész Pacséron; végre:
d) Szatmár megyében létező fiskusi részek Esztrón és Udvarin.
Az a) alatt érintett szineveri zálog jóság csak azon joggal, mellyel azt a kir. fiskus bírja adatik át magány egyezkedés útján a bérlőknek és azért a kir. fiskus semmi kezességet sem vesz át, a többiben pedig az átadandó ígéret a szerződés-fél kedvére hagyatik. A versenyzés könnyebbégére, a b) alatt érintett ugynevezett király-erdő három szakaszra osztott fel s becsültet meg, minél fogva mindenkinnek szabadságában áll ezen jóságoknál akár egészre, akár annak csak egyes részleteire szerződni.
Ezen jóságoknak alkotó részei és a becs-ár, Bécsben a főméltóság cs. kir. közönséges- s Budán a főméltóság magyar kir. udv. kamaránál, ezenfelül az a) és b) alatt érintett fiskus-részek becs-árai a) marmarosi- a) pacséri fiskus-részek a zombori kir. kamarai igazgatóságánál, az ugynevezett király-erdei pedig a n. váradi helyettes igazgató ügyésznel megtekinthetők, ugyszinte az ígérkező feleknek ezen jóságok helybeni megszemlélése is megengedetik.
Az illető ígérkező felek — s azok is, kik netán magokat már jelentették volna — haszonbéri kérelmüket határozottan kimondott ajánlatokkal, s világos nyilatkozással, miszerint nyert adomány-jogaikat, az ajánlék-level kibocsátása után az illető vmegyék jegyzőkönyveibe az 1840. évi 31dik törvényczikk 19dik §-a értelméhez képest betáblázati kész volnának — legfőbb f. évi majus 7-ke d. u. 1 óráig, vagy a főméltóság cs. kir. közönséges udvari kamaránál Bécsben, vagy a főméltóság magyar kir. kamaránál Budán annál bizonyosabban nyújtsák be; miszerint fensőbb határozatu parancs következtében jelen határidő lefolyta után későbbi folyamodványok figyelembe nem fognak vétetni, hanem azok mindenesetre vissza fognak utasítani.
Különb: legfőbb utasítás következtében, csak oly ígérkezők folyamodványai vétetnek figyelembe, kik az ahöz becsajtás következtében a fenérintett betáblázatásra magokat késznek nyilatkoztatták. Budán 1847dik évi februar 3kán.

(131)

Haszonbérlet.

(1, 3)

A nagyméltóság magyar kir. udvari kamara rendelkezéséből közhírré tétetik: hogy a huszti kir. kamarai uradalomhoz tartozó regálék és haszonbérletek, ugymint:
Koronai Huszt mezővárosában:
1) a ser és pálinka főzés, a mézszárszékkel, ahoz kívántató épületekkel és szerszámokkal együtt.
2) a nagy-ághi hidvám szedési jog, a hímlelteti vámosi házakkal és korcsmáltatási joggal együtt.
3) Husztbaranyai nevű telepedési helyen, valamint az ottani só aknánál a szabad korcsmáltatási jog.
4) Ugyanott a mézszárszék.
5) Csebrény nevezetű telepedési helyen szabad italok használati joga.
6) A huszti piacon a nagy vendéglátó-épület alatti első kalmár kő-bolt.
7) Ugyan mellette levő 2dik és 3dik kisebb kő-boltok.
T e c s ő n:
8) az uradalmi mézszárszék.
V i s k é n:
9) az uradalmi egy kerekű felül csapó vízi-malom, ahoz tartozó kender-törövel.
10) Az uradalmi mézszárszék.
S z á n:
11) az uradalmi korcsma épület szabad korcsmáltatási joggal.
12) Az uradalmi mézszárszék.
S z á l d o b o s o n:
13) az uradalmi korcsma ahoz való állással együtt.
14) A mézszárszék.
B u s t y a h á z á n:
15) a faluba és a sóházbeli telepedési helyen levő két korcsma.
16) Az uradalmi mézszárszék.
T a l a b o r f a l v á n:
17) az uradalmi korcsma ház, szabad italok mérési joggal.
18) Az uradalmi mézszárszék.
D ü l f a l v á n:
19) az uradalmi korcsma ház, szabad korcsmáltatási joggal.
K e r é k h e g y e n:
20) az uradalmi mézszárszék.
G e r n y é s e n:
21) polyánka nevű 12 holdnyi irtás, folyó évi majus 1-jén Huszton tartandó nyilvános árverés útján, csak ugyan folyó 1847dik esztendő november 1-től kezdendő három évre haszonbérbe fognak kiadatik. Kiknek tehát azok kibérlésére kedvük lenne; a fenérintett napra és helyre szükséges 10 percentnyi bántópénzzel felkészülve meghívotnak. A szerződési feltételek a huszti királyi kamarai tisztartóságánál megtekinthetők. — Budán januar 27kén 1847.

(130)

Hirdetmény.

(1, 3)

A nagyméltóság magyar kir. kincstár engedelmével közhírré tétetik, miként folyó évi julius 7kén Ungvári városban az uradalmi főtisztviselő irodájában tartandó nyilvános árverés útján szinte folyó évi november 1-ső napjától számítandó, részint 6-, részint 3 egymást követő évekre következő királyi javadalmak lesznek kihaszonbérleendő, ugymint:
1) Ungvár városában a hidvám és vásári jövedelem.
2) A fejháji korcsma alatti kisebb boltocskák.
3) Savanyu-viz-fürdő.
4) „Korona“ nagy vendéglő.
5) A „sas“ nagy vendéglő.
6) „Domb“ korcsma.
7) Czechnai korcsma.
8) Alsó-Domonyán.
9) Darócson.
10) Gerényben.
11) Hosszuzemőn.
12) Kereknyében.
13) Lakárton.
14) Radványon.
15) Begendját-Pásztélyon.
16) Bukócson.
17) Csornoholován a korcsmák.
18) Ugyanott vízi-malom.
19) Domasinán.
20) Dubrintson.
21) Husznán.
22) Kis-Bereznán.
23) Kis-Pásztélyon.
24) Kis-Turiczán s Lipócson.
25) Knyahinyán.
26) Kosztjova-Pásztélyon.
27) Kosztrinán.
28) Lyután.
29) Mirtsén.
30) Mokrán.
31) Nagy-Bereznán.
32) Nagy-Turiczán.
33) O-Szemerén.
34) O-Sztuzsiczán.
35) Orosz-Mocsáron.
36) Paszikán.
37) Peretsényben.
38) Polena.
39) Poroskó.
40) Rákói.
41) Turia Remetei korcsma.
42) Ugyanott mézszárszék, ugy.
43) Szinte ott egy vízi-malom, nemkülönben.
44) Rosztoka-Pásztélyi.
45) Szmetelekovai.
46) Sztavnai.
47) Sztaticzavai.
48) Szuchai.
49) Juhai.
50) Uj-Szemerei.
51) Usoki.
52) Viskai.
53) Vorotsói.
54) Voloszanka és Luh.
55) Zabrogyi és az oda való.
56) Vízi-malom.
57) Zauszinai.
58) Zaricsói és.
59) Záhorbi s.
60) Uj-Kemence korcsmák és pálinka-házak.
Ezen haszonbérletek kibérlésére az abban részt venni kívánók, a kikiáltandó egy évi összegnek egy tízed részével bántópénzzel, és egy évi haszonbért megütő készpénzzel, vagy más egyéb a haszonbér értékével kétszeresen felérő elégséges biztosítékkal felkészülve, a kizűtött napra és helyre ennel meghívotnak.

(297)

Kötelezvények megsemmisítése.

(1, 3)

38593. Szepes vármegye Detrich Miklós mint gróf Csáky Sándor javainak zárgondnoka folyamodása következtében, gróf Péchy József részére 1818dik esztendő februar 14dikén 40,000 forintól kiadott és 1820dik eszt. december 13kán betáblázott — nemkülönben Haszonnyí Daniel részére 1822dik évi september 20kán 11,500 v. forintól kiadott és az által Vinter Salamonnak engedélyezett, 1827dik évi november 22kén betáblázott szenedvölög gróf Csáky Sándort illető, már kielégített, de eltűvedt kötelezvények megsemmisítésére kizűtött egy év és napi határidőt országzszerre körözötti kérvén, — ugyanez országzszerre közhírré tétetik. Kelt Mindszent hó 6dikán 1846.

(124)

Váltólörvényszéki idézés.

(2, 3)

Polszky Vincez kinek tartózkodása nem tudatik, az ellene Serb Sabbás által 30 p. ft iránt támasztott váltóper tárgyalására folyó évi martius 27kén reggeli 9 1/2 órakor az aradi e. b. királyi váltólörvényszék előtt jelenjen meg. Ha alperes a fennebbi időben sem személyesen, sem megbizottja által meg nem jelenne, gondnokkál Dunyov István váltólörvényszék nevezetű ki. — Kelt Aradon, a királyi e. b. váltólörvényszéknek 1847dik évi januar 25kén tartott üléséből.

(123)

Váltólörvényszéki idézés.

(2, 3)

Polszky Vincez, kinek tartózkodása nem tudatik, az ellene Serb Sabbás által 88 pengő forint iránt indított váltóper tárgyalására f. évi martius 27kén reggeli 9 órakor az aradi e. b. királyi váltólörvényszék előtt jelenjen meg. Ha alperes a fennebbi időben sem személyesen, sem megbizottja által meg nem jelenne, gondnokkál Dunyov István nevezetű ki. — Kelt Aradon a királyi e. b. váltólörvényszék 1847. évi januar 25kén tartott üléséből.

(97)

Váltólörvényszéki idézés.

(2, 3)

Hjabb Ordódy Józsefnek jelenlegi tartózkodása nem tudatik — az ellene Weisz S. L. által 1200 p. ft iránt indított váltókeresetnek tárgyalása végett 1847dik évi martius 20dik napján d. e. 9 órakor az alolirt váltólörvényszék előtt jelenjen meg; meg nem jelenése esetre gondnokkál Szalé Antal váltólörvényszék nevezetű. — Pozsonyi k. váltólörvényszék 1847. évi februar 1jén.

(107)

Váltó megsemmisítés.

(3, 3)

Glück Sámuel folyamodványa következtében Stern Ábrahám által elfogadott, s Pesten 1846. évi augustus 20kán kelt — azonban csak a keltet, a váltóbeli összevetet számmal és betűkkel s az elfogadási aláírást, mind elfogadó kezével beirtattak magában foglaló 800 p. ftot (közönséges nyomtatott példányra vezetett) váltó megsemmisítésére, az illető végzés kihirdetése napjától számítandó 45 nap ily megjegyzéssel tüzetik ki, miszerint ha a fentkizűtött határidő eltelteig az érintett váltó első nem kerülne s folyamodónak vissza nem adatik erőnlékülnek és megsemmisítetnek fog tekintetni. Eperjesi kir. váltólörvényszék 1847. évi februar 1-jén.

(83)

Tudósítás a bányási bányahelyekről bevándorlás iránt.

(3, 3)

Hírlapok útján juttatva köz tudomásra, hogy Pest városának tekintetes tanácsa a mult évrnek késő ősz idején sok számú elszegényedett felső vidéki családokat emberbaráti segédkezéssel, oly reménynek nyugtatásával küldte a bányási bányavidékbe, hogy ottan tüstént életmérésre fognak alkalmaztatni. Ezek közül a mult hónap elején csakugyan 113 lélek juttatva Oraviczabányára, és ámbár a jövények minden előbbi intézkedés nélkül érkezésük meg, a bányási királyi bányagazgatóság még is azoknak rögtön ellátásuk és a mennyire lehetett, foglalkoztatásuk iránt rendelkezett. Mivel azonban a bevándorlottak között alig vala 25 munkaképes egyén, a többiek nőkből és gyermekekből állván, nem leheté várn, hogy azok csekély munkájuk által — ámbár irántoki kedvezésből a napi bérek szokatlanul felemeltetnek — számos családjaikat élelemmel ellátni képesek legyenek. De oly szegény állapotuk is ezen jövények, hogy többnyire testöket is alig valának képesek betakarni, a mihez járulnak még a jelen időszakra nehézségei is. Minekutána hasonló bevándorlások az iparizó helyekre való nézve, a hol munkás kezekre van főképen szükség, nem célszerűek, ennél fogva minden t. cz. hivatalok ezennel megkértenek, hogy minden eleve megkeresés nélkül a bányási bányászati helyekre — a mellyekben a lemult év folytán ugy is 700-nál több felsővidéki hazánkiai nyerenek elhelyezést — ide továbbá bevándorlókat ne küldenek, azokat pedig a kiknek szándékuk volna itten végképen letelepedni, arra figyelmeztetni szivesek legyenek, hogy felvételük iránt, személyes és családi viszonyainak megjegyzése mellett, előre folyamodni el ne mulasztják. Egyébiránt azon esetben, ha az itteni vállalatoknál további munkás kezekre leend szükség, az hírlapok útján is köz tudomásra fog jutatni. A bányási kir. bányagazgató-székétől. — Oraviczabányán januar 16dikán 1847.

(284)

Kötelezvények iránti felszólítás.

(2, 3)

45415. Pest város tanácsa Hudecz János folyamodása következtében négy rendbeli, s jelesül 18450 v. ftól kiadott s 1828dik évi junius 7dikén ellene Müller Katalin hitvese részére hozomány fejében betáblázott, továbbá 1836. évi junius 9kén 318 p. ft 23 król kiadott, s 1837dik évi februar 9kén betáblázott, 1836. évi august 31kén 545 p. ft 42 król kiadott és 1837dik februar 9-én betáblázott, s végre 1836dik évi november 16kán 312 p. ft 46 król kiadott, s 1837dik évi februar 9kén betáblázott, s a fennevezett folyamodót szenedvölög, Soukup J. N. s társát pedig keresölög illető már kifizetett, de kitáblázás előtt elveszett kötelezvényt országzszerre azzal kihirdetett ki, hogy ha az elősorolt kötelezvények mostani birtokosai m. évi december 1-ső napjától számítandó egy év, s nap alatt azok iránti jogaikat a mondott város tanácsa előtt be nem bizonyítandják, a kérdéses kötelezvények a mondott adós folyamodásához képest kitáblázati fognak; ennél fogva ugyanez közszerre kihirdetett. Kelt Sz. András hó 27kén 1846.

(302)

Lukovich Erzsébet elleni csödper.

(2, 3)

48695. Pest város tanácsának jelentése szerint, Lukovich Erzsébet hitellezői csödületének hatánapja 1847dik martius 15kére tüzetvén ki, s tömeggondnokká Marcsékényi Mihály, perügyelővé pedig Emey János hités ügyvéd nevezetvén; ugyanez szokott módszerrel kihirdetett. Kelt Karácson hó 23kán 1846.

(295)

Raczersdorfer Samu elleni csödper.

(2, 3)

48167. Pozsony vármegye csödülörvényszékének felírása szerint Raczersdorfer Samu pozsony-várallyai izraelita hitellezői csödületének hatánapja 1847dik évi martius 2dikára tüzetvén ki, s tömeggondnokká Nagy Leander, perügyelővé pedig Petöcz Sándor közalügysz nevezetvén; ugyanez kihirdetett. Kelt Karácson hó 15dikén 1846.

(281)

Szakmáry Antal elleni csödper.

(3, 3)

44793. Sáros vármegye csödülörvényszékének jelentése szerint nemes Várad Szakmáry Antal kisorsosi lakos hitellezői csödületének hatánapja 1847dik évi martius 4dikére tüzetvén ki, s ideiglenes tömeggondnokká Melioris László táblabíró, perügyelővé pedig Dirner Jozsef megyei tiszteletbeli alügysz nevezetvén; ugyanez kihirdetett. Kelt Sz. András hó 17kén 1846.

(281)

Kötelezvények iránti felszólítás.

(3, 3)

44780. Pest város tanácsa Héviz János helybeli lakos folyamodása következtében az ide / mellékelt jegyzékben foglalt 16 rendbeli elveszett kötelezvényeknek megsemmisítését országzszerre azzal kihirdetett ki, hogy ha azoknak metaláni jelenleges birtokosai m. 1846. évi november 1-ső napjától számítandó törvényes egy év, s nap lefolyta alatt ahozi igazsáikat bebizonyítandók a mondott városi tanácsnál magokat jelenteni elmulasztának, azon kötelezvények megsemmisítettek tekintetvén, azonnal ki fognak a földkönyvi kivonat jegyzékéből törölletni, ennél fogva ugyanez kebelzszerre kihirdetett. Kelt Szent András hó 17dikén 1846.

(281)

Héviz János és Anna vagyonára betáblázott adósságok jegyzéke.

Table with columns: Betáblázás (éve, hava, napja), Betáblázott tanuir költenek (éve, hava, napja), Hitelező neve, frt, kr., V. czéd. (frt, kr.).

(296)

Tersztjanszky Zsigmond elleni csödper.

(3, 3)

48174. Nógrád vármegye csödülörvényszékének felírása szerint Tersztjanszky Zsigmond hitellezői csödületének hatánapja 1847. évi martius 29dikére tüzetvén ki, s tömeggondnokká Veres József táblabíró, perügyelővé pedig Zudaba Ádám hités ügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetett. Kelt Karácson hó 15. 1846.

(293)

Megsemmisítési hirdetmény.

(3, 3)

27281, 27282. Abauj vármegye Szirmay Istvánnak folyamodása következtében egy 1804. évi julius 16kán 2300 ftól váltó czédulában kiadott, s a mondott folyamodót szenedvölög, Szobonya Ábrahámot pedig keresölög illető már kifizetett, de kitáblázás előtt elveszett kötelezvényt megsemmisítésre tekintetvén — tovább gróf Csáky Tivadarné született Rohly Klára folyamodása következtében a most emiltett folyamodó grófné kézirásával s pecsétjével ellátott és szobájából ellopott két darab negyed részre összevagyott fél iv papirosnak megsemmisítését országzszerre azzal kihirdetett ki, hogy ezen ellopott papirosok ellene készitendő hamis kötelezvények szolgálassanak; ennél fogva az előlirtett eltűvedt kötelezvény megsemmisítésre tekintetvén, s a kérdéses két darab papiros a fentkizűtött czédulából közszerre kihirdetett. Kelt Karácson hó 1-jén 1846.

(322) Ecker Rosalia elleni csödpér. (1, 3) 420. Pozsony vármegye törvényszékének jelentése szerint Ecker Rosalia néhai Ecker Antal Borosyankői papiros malom tulajdonos özvegye hitelezői csődületének határnapja f. évi martius 2kára tüzetven ki, s tömeggondnokká Hajner András szolgabíró, perügyelővé pedig Petőcz Sándor tiszti alügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Kelt Boldogasszony hó 4dikén 1847.

(323) Polák Dávid elleni csödpér. (1, 3) 916. Pozsony vármegye törvényszéke jelentése szerint Polák Dávid pozsony-várallyai bőr kereskedő hitelezői csődületének határnapja folyó évi martius 2dikára tüzetven ki, s tömeggondnokká Nagy Leander, perügyelővé pedig Imely Antal tiszti alügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Kelt Boldogasszony hó 4dikén 1847.

(331) König Albert elleni csödpér. (1, 3) 1505. Pest város tanácsa jelentése szerint König Albert hitelezői csődületének határnapja 1847dik évi martius 15dikére tüzetven ki, s tömeggondnokká Spitzer Máttyás, perügyelővé pedig Muraközy László hités ügyvéd nevezetvén, ugyanez kihirdetetik. Kelt Boldogasszony hó 12dikén 1847.

(341) Csödpér - szüntetés. (1, 3) 49405. Pest város tanácsa felírása szerint Krippel Augustz helybeli dohány kereskedő hitelezőivel barátságosan megegyezvén, az ellene rendelt csödpér bíróság megszüntetettnek nyilatkozott. Mi is 1845. évi dec. 9kén 44626. sz. a. kelt körintézmény folytában kihirdetetik. Kelt Karácson hó 29dikén 1846.

(139) Landerer és Heckenast (1, 0) könyvnyomdájában (Pesten hatvani-utca Horváth-ház) és áttalok minden könyvárosnál kapható:

Sáfarkodó magyar gazda.

Irla Farkasfalvi Farkas Ferencz.

Két kötet. I-ső kötet egy-, II-ik kötet három tábla könyvvel.

Nagy 8-adrét. 454 lap, ára mindkét kötetnek borítékba fűzve rendkívüli leszállított áron 2 ft 40 kr. helyett: **1 ft.** velinpapíron 3 ft 20 kr. helyett: **1 ft 20 kr.** pengőben. Kötetként is megkapható. A közlegelő-javítást gazdálkodóknak alig tartók eddig lehetőségesnek. Ime én jelen munkámban könnyíttem a gazdálkodóknak oly módon terjeszték elő, mely szepíti a vidéket, s a helyesnek nemcsak egy fillérére sem kerül, hanem az első évben is készpénzzel jövedelmez.

Balaton-gőzhajózás.

A Balaton-gőzhajózás megkezdésének rendes ideje választmányilag 1847. évi majus 1-ső napjára tüzetett ki; az utazási rend szorosabb meghatározása és az állomási pontokon való megjelölés órái köz-hírré fogtak tétetni. — A közkivárat kielégítéséül azonban jónak találtatott, hogy a pesti József-vásár miatt a hajó folyó évi martius 10dik napjától kezdve aprilis 1-ső napjáig keseséről hetenként kétszer Keszthelyre, ugyan kétszer onnan vissza teendő személy- és áru-szállítványok által a kapcsolatot tartsa fenn. E' végre a „Kisfaludy” gőzös minden hétfőn csütörtökön füredi állomásától korán reggel kesesére szállván, onnan 7 órákor Keszthelyre tartó útjára indul meg, hol az alsó-örsi, boglári, fülepi, badacsonyi, fonyódi közbe eső állomások megérkezése után 3 órákor megérkezik és meg áll; — minden kedden pénteken reggel 6 órákor Keszthelyről elindul, d. u. 1 órákor kesesére megérkezik, onnan Füredre vissza tér hálásra. — A hajóvitelbér részletes árjegyzéke nyomtatásban állomásonként kifüggesztve találtatván, a balaton egész hosszában egy személytől jár első helyen 2 ft 20 kr. p. p. a' második helyen pedig ennek csak fele; — keseséről a' gyorskocsin Pestig 5 ft p. p. kesese és Pest között Lobmayer J. M. pesti vállalkozó ur gyorskocsizási intézetet állítván, minden hajó-érkeztek az utasok, valamint egyéb holmik tovább szállítására kesesén alkalmatosságot szolgál; ugyanott állandóan egy különös ügyvivőt is és raktárt, Pesten pedig a' „Tigris” vendéglőben ügyszobát tart. — Kelt Pesten februar 18dikén 1847. Pinterics József jegyző.

Felszólítás.

a' magyar középponti vasuti részvényes urakhoz.

A' részvényes urak, kik ez évi januar 2kán lejárt 6dik 10%-tes részletbefizetéseiket ez évi februar 13-ig nem teljesítették, a' társaság alapszabályai 4dik §-a határozatánál fogva felszólítanak, fizetési kötelezettségeiket, további — s utolsó 6 hét alatt, az az legfeljebb

1847dik évi martius 27-ig

teljesítsék, s az illető mennyiséget a' késedelmi kamatokkal együtt és pedig januar 2-től februar 13-ig 4%-jével, s attól fogva 6%-jével számítva, a' vállalkozás főpénztáránál Bécsben, (obere Backerstrasse Nro 752.) Pesten, a' pesti magyar kereskedelmi banknál Berlinben, Hirschfeld és Volf uraknál vagy pedig Lipésében Dufour testvérek s társa uraknál fizetni; ellenkező esetben, azoknak társasági joguk az alapszabályok 5dik §-a értelméhez képest mint elveszetteknek nyilatkoztatnak, s az általuk már teljesített 50%-nyi befizetés a' társaság tulajdonának, — fentartván e' tárgyban fenálló jogait, visszavonattalnak. — Pozsony 1847. februar 14kén. A' magyar középponti vasut igazgatósága által.

(134) A' gyáralapító részvénytársaság (2, 3) f. évi martius 15kén a' bilanz s kormányzati rendszer végképeni megállapítása végett közgyűlést tartand; melyre a' t. cz. részvényes tagok, az alapszabályok értelmében eleve figyelmeztetnek. Pest februar 14kén 1847. Kuthy Lajos egyesületi jegyző.

Felszólítás.

A' tisztai első magyar gőzhajó-társaság választmányára f. évi februar hó 9dikén tartott ülésében elhatározá, mikép az aláírt részvényesek által aláírásaik 20%-je a' programban világozás érintett kötelezettségek mellett befizetessék. Minélőgya e' társulat részvényes tagjai tisztelettel felkérlek az általuk aláírt összegek, részit az az 20%-t f. évi martius hó 15-ik napjától szinte azon hó 31-ik napjáig bezárólag, Pesten választmányi tag Vodjänger Sámuel urnál lefizetni, kiől egyzersmind a' fizetések teljesítése alkalmával illető ideiglenes részvényjegyeiket is átveendik. — Megjegyzetvén itt egyzersmind az is, hogy ha netalán valaki kevesebb sommát állt aláíretit jelenleg egészen kívánna teljesíteni, az szabadságában álland, s arról minden esetre nyugtatványoztatni fog, azonban rendes részvény jegyét az o'ly egyén is, csak az ideiglenes jegyek általános becsérelése alkalmával fogja kezéhez vehetni. — Kelt Pesten 1847. évi februar hó 9kén tartott választmányi ülésből. Décsey Lajos társulati ideiglenes jegyző által.

Köszeladás.

Klauzál Imre és Engedmenyesei törzsök-juh-nyájköböl származott százötven darab hágoókost bocsátanak ez idén áruba meghatározott igen jutányos áron; s ezeket gyapjúnomság s kiegyenlítés, valamint leginkább gyapjusuly, ép erőteljes testalkat s tökéletes mentesség minden átfajzó nyavalyától s végre a' felette mérsékelt ár tekintetéből bátrak a' legjobb öntudattal ajánlani, s egész készséggel adnak kimerítő választ a' Köszeghen által Tarcsára bérmentesen utasítandó levelekre.

Klauzál Imre és társai növény-tenyésztő intézete Tarcsán és Bécsben.

A' fennevezett intézet részéről tudósítatik ezennel a' tisztelt közönség, hogy a' folyó év tavaszára készült növény-árjegyzékek, mely Dalhiákat (georginákat), évelőket, hideg- és meleg-házi növényeket foglal magában, saját alatt van és márcz 1-től kezdve kapható leszen ezen intézetnél, Tarcsán, (Köszeghen át), vagy Bécsben (Alservorstadt Adler-gasse No 172), bérmentesen utasítandó levelekre is; azonkívül pedig szinte martius 1-től kezdve:

- Besztercze-Bányán: Szumrák Pál urnál.
- Eperjesen: Pap József Sámuel urnál.
- Kassán: Gerhardt András urnál.
- Kolozsvárott: az Erd. Híradó szerkesztő hivatalánál.
- Komáromban: König Ferencz urnál.
- Pesten: Vankó Dániel ur porcellán-kereskedésében (dorotya-utca)
- Pesten: Diamant S. ur íszkereskedésében, (Cor-szágut, dohány-utca 378. sz. a.)
- Pozsonyban: Jurenák Antal urnál.
- Sopronyban: Hofer Péter urnál.
- Szombathelyen: Zanelli J. Ferencz urnál.
- Zágrábban: Hochstadt József urnál.

(109) (3, 3) Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Landerer és Heckenast Pesten.

Csödpér szüntetés.

(319) 49637. Kapronca város tanácsa jelentése szerint Belheim Henrik és Lipót testvérek és kereskedő zsidók hitelezőkkel barátságosan megegyezvén, az ellenük rendelt csödpér bíróság megszüntetettnek nyilatkozott. Mi is 1846dik évi julius 21kén 28516dik szám alatt kelt körintézmény folytában kihirdetetik. Kelt Karácson hó 29kén 1846.

(312) Ivanka Tóbiás elleni csödpér. (1, 3) 49438. Turóc vármegye csödtörvényszékének jelentése szerint nemes Ivanka Tóbiás Rjadek helységi festő hitelezői csődületének határnapja 1847dik évi martius 10kére tüzetven ki, s tömeggondnokká Thomka József esküdt, perügyelővé pedig Raksányi László tiszti alügyész nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Kelt Karácson hó 29dikén 1846.

(313) Schöberl József elleni csödpér. (1, 3) 49439. Pest város tanácsa felírása szerint Schöberl József hitelezői csődületének határnapja 1847. évi martius 29kére tüzetven ki, s tömeggondnokká Schlosz Lajos, pergondviselővé pedig Elischer Boldizsár hités ügyvéd nevezetvén; ugyanez kihirdetetik. Kelt Karácson hó 19kén 1846.

(314) Kötelezvény-megsemmisítés. (1, 3) 49619. Pest város tanácsának felírása következtében még 1844. februar hó közepében 800 v. fról kiadott, s Mikse János szenvedőleg illető, s elveszett kötelezvény megsemmisítése ezennel körszerte kihirdetetik. Kelt Karácson hó 29dikén 1846.

(105) Heckenast Gusztáv (1, 2) pesti könyvnyomdájában (Pesten hatvani-utca Horváth-ház) és áttalok minden könyvárosnál kapható:

Ötödik javított és tetemesen bővített kiadás: **Legújabb HÁZI TITOKOK.** Mindennemű s különösen kereskedői levelek', valamint a' közéletben előforduló bármiféle iratok' helyes szerkesztésére vezető szabályok számos példálkkal világoztatva. A' magyar nemzet hasznára írt kézi segédkönyv. Szerkeszték Farkas Elek és Kövy István. N. Srét. Pesten, 1844. Csinos bor. fűzve 2 ft 30 kr. p.p.

(101) Csödpér. (2, 3) A' nagyenyedi ev. ref. főiskolába kerestetik egy tudományos műveltségű német nyelvtanító, főbb feltevételek a' következők: a) évenkénti fizetése leend 450 ft ezüst pénzben; b) tanít hetenkint 24 órát, részint gyermekeknek részint felsőbb tudományokat hallgató ifjaknak; c) a' magyar nyelvből kell annyi gyakorlatossággal bírnia, hogy tanítványával meg tudja magát érteni; d) tanítását 1847dik évi september első napján kezd. Kik magukat e' hivatalra kívánják szánni, f. évi aprilis 24dik napján jelentsék ki szándékukat személyesen vagy bérmentes levél útján igazgató tanár t. Ince Dániel ur előtt.

(92) Haszonbérlet. (2, 3) T. n. Szepes vármegyében kebelezt Mühlenbach mezővárosa községének, mint a' Schmekes — máskép Tátrafüred vagy Tátrakesed nevű kárpáti fürdő mostani zálogos birtokosának részéről ezennel köz-hírré tételik: hogy ezen fürdő 1848dik évi januar első napjától kezdve hat esztendőre nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni. A' bérleti kívánók háromszáz p. fnyi bánatpénzzel ellátva 1847. évi julius 31dik napján reggeli kilenc órákor a' schmekesi fürdőben megjelenni sziveskedjenek. A' feltételek Pesten táblai ügyvéd Soltész Albert urnál és Mühlenbachon a' helybeli bíráknál bármikor megtekinthetők. Izraeliták ki vannak zárva.

(108) Eladó eperfák. (2, 3) Fejér megyében Szolgaegyházán, özv. Nedeczky Mihálytól több ezerekből álló kínai vagy moretyi fajú hat éves eperfák 8 p. ftyával; — négy évesek 6 pengő ftyával, közönséges hat éves eperfák pedig 4 pengő forintjával kaphatók.

(96) Haszonbérlet. (2, 3) Gróf Esterházy László s testvérei részéről, Heves vmegyében Déva-Ványán egy jobbgy, 24 szellér, 1211 hold szántó- és kaszáló földdel és közlegelővel; Köttelek en 11 a' jobbgy és 4 szellér; Markaszon 11 a' jobbgy, 3 szellér, 57 hold réttel és szántófölddel, 144 hold erdővel; Domoszlón 4 jobbgy, 6 szellér 62 hold réttel és szántófölddel, 306 hold erdővel; Pásztor m. városban 24 jobbgy; Taron 31 a' jobbgy, 7 szellér, 64 hold réttel és szántófölddel, 163 hold erdővel. — Nógrád vármegyében Rimócson 1 jobbgy, 3 szellér, 18 hold szántóföld, 99 hold erdő; Zsuny-Almászon 77 hold erdő; Polichnán 4 a' jobbgy; Budalehotán 11 a' jobbgy, 2 szellér, — egy vagy több esztendőkre haszonbérbe kiadandó; — a' hozzá szőlői kívánóknak tetszésükre bocsátatik magokat ajánlatokkal, akár az uraságnál magánál Bécsben (Kohlmarkt Nro 281) íróly esztendőli aprilisjé jelenteni, akár pedig az ezek iránt folyó évi Sz. György napján Györgyösön tartandó árverésre megjelenni.

(141) Híradás. (1, 3) A' hűn szeretet es. kir. főherczeg József nádornak igen igen szomorú halála, minden felszabad-örömmünnepléseknek végett vetett; alulirt tehát kényszerítve látja magát, valamennyi t. cz. aláírt urakat, a' kik az ezen ünneplésre kiadott allegorai képméret már kézzhez kaptak ugyan, de az illető kötelességnek még meg nem felelték, ezennel alásan felszólítani, hogy a' még hátra levő fizetéseket a' es. k. szorgalom kocsin, Pozsony, Galgocz és Nagy-Tapolcsán által, egyenesen Bacskafalura beküldeni ne terheltesék — úgy nemkülömben azon t. cz. előfizető urak, kik már az előfizetésnek felét avagy egész illetőséget, megfizették, a' képeket pedig tévelygésből eddig meg nem kaptak, nyájasan megkértenek, azt a' véletlen történt hibát, az azután tüstént, e' hibának következendő helyrehozása végett, minél előbb tudomra adni. Kelt Bacskafalván 1847. évi bjtölő 13dikén. Nyáry Rudolph gróf es. kir. kamarás.

(143) Övadás. (1, 3) Alulirt ezennel köz-hírré teszem: hogy Anastasy Janos nevére 6300 pftrol nevezem utánzásával Harisch L. György által kiadott kötelezvény hamis, azért az általam érvénytelennek nyilatvatatván, — akár ez, akár másféle ellenemi követeléseknek Pesten nálam, vagy Bibovits Endre ügyvédnél bejelentésére mai naptól hat hónapot tölzök ki; azontul minden ellenemi követeléseket érvényteleneknek nyilatvatván. Pesten 1847dik februarban. Zlatkó Katalin.

(145) Lakások és bolt bérbeadása. Pesten, a' vaczi-utczában, a' „3 gratia” című, 432 sz. alatti házban az első emeletben egy lakás, mely 4 szobából, konyhából, étéskamarából, padlásból és fapincéből áll, és a' 2dik emeletben szinte egy lakás, mely 5 szobából, konyhából, étéskamarából, padlásból és fapincéből áll f. évi Sz. György napján, és 1 bolt f. 1847. évi Sz. Jakab napján bérbe adandó. (138) (1)

(132) Felhívás. (3, 3) Hogy vagyonában bukott Tornóczy J. M. Losonczy vaskereskedő helybéli nagyobb szerit több ezerekre menő kereskedése a' hitelezők össze jövetelét a' tömeg kárával gyümölcstelenül ne heverjen, ezennel felhívattak a' t. hitelezők, hogy annak mielőtt leendő kezeléséről gondoskodjanak és intézkedjenek mely ebbeli intézkedésére f. 1847. évi martius 17dik napjára a' helyszínrre meghívattak. Markovits János tömeggondnok által.

Bécsi zongora-raktár

Pesten, vaczi-utczában a' „3 gratia” című házban. Alulirt, ki eddig bécsi zongorákól Pesten az első raktárt bírja ezennel tisztelettel jeleniti, miszerint ő huzamos időtől fogva, a' legheisbé bécsi zongorakészítőkkel — kik közül többen az iparműveltségnek arany- s ezüst érdempénzzel jutalmaztattak meg, nemcsak írásbeli, hanem szóbeli egyezkedésre is lépett, hogy neki csak jó- s künő zongorákat szállítsanak; ennélőgyvást ő mindazon zongorákért, melyek raktárában vásároltatnak meg, nemcsak szóbeli — de írásbeli jóállással is kezeskedhetik, és a' legjutányosb árakért, azaz: 180 p. ftyól 800 p. ftyig árulja; ugyan-ol régiób zongorák ujjakkal cserélletnek fel s megvételnek tisztelettel ajánlja magát Péter W. polg. zongora-kereskedő.

(119) Felszólítás. (3, 3) 1847. évi januar 31kén a' Heves megyei takarékpénztár részéről tartott közgyűlés határozata következtében mindazok, kik részvényök' fele részét, vagyis egy részvény után 50 p. ftyot az intézet pénztárába mind e' korig befizetni elmulasztották, ugy azok is, kik egy negyedrészt befizetés teljesítésével, a' második negyedrészt esendőséggel hátra vának, felszólítanak az oránt, hogy részvényük száma utáni esendőséget folyó évi februar hó utolsó napjáig mulhatatlanul befizetni sziveskedjenek, ezen záros határidő lejártával, a' nem fizetőnek az intézetnél minden igényei megszüntetvén, a' különben is keresetségre jutott részvényes másnak fog adtatni, s az első negyedrészből fizetett összeget pedig a' második negyedrészt befizetését mulasztó részvényes tag elvesztvén, az az alapszabályok első §-a értelméhez képest a' társulat vagyonához leszen csatolandó; — ezuttal elhatározatván, hogy legheisbé betételtől a' legnagyobb mennyiségű a' betevőnek 100 ftyól kamatban öt forint fizetessék; egyzersmind a' t. cz. részvényesek értesítetnek, hogy a' részvénylevelekre már elkészítve lévén a' tett befizetésekéről kiadott ideiglenes nyugtatványok becséreltetését, az intézet hivatalában eszközölni sziveskedjenek.

Ezen... négyzet... tükör, pe... meg. EL... huda-pes... 3 ft., bor... ritékban... nyek min... soatrti 3...

TART... léptetése... Nyit leve... merengés... uyk és ke... Budapesti... Nagybritan... huzások.N... vényekárk...

VÁL... neni ker... núsító ira... natos rés... elhunyt... köszönet... azon biz... uraságtól... mesebb k... kelt üdvö... Magaszt... gultnak f... datos eli... hatalmas... a bennen... tülő vára... tőrekedj... mellett, B... Bécs, hely... kir. helyi...

D(N... b a. Cs... hogy hos... és azért... Meglehet... beliekre... oda jutot... folyamát... való és i... a sopány... az indok... gok ujal... magatok... Ninc... édes csa... kat, elv... kedélyt... menyeyt... és hitelez... lánzóla... ha ninc... hogy a n... közásán... genedés... vélt tarl... vekt ér... vés nehe... dolgok f... zésekne... mellyek... bucsüzü... ölekezni... s' hűtlen... szony, k... zoglatok... is része... kodtok... nyit izz... vagy ha... nem fell... ság pill... pártotól... desperá... takozás... politiká... rül, és... és ezér...

En... tolasa k... azért le... akkor t... ságai n... hogy ni...